

सुशासन, समृद्धि र विकासको अपेक्षा

काठमाडौँ - सार्वभौम सत्ता सम्पन्न संघीय संसदको बैठक अर्थात् हिउँदे अधिवेशन यतिवेला चलिरहेको छ । यो पटक चालु बैठक उपलब्धि र प्रभावकारी बनाउन संसद बैठक आरम्भमा हुनु अघि सत्ता घटकदेखि प्रमुख प्रतिपक्ष, प्रतिपक्ष राजनीतिक दलहरूको आ-आफ्नो संसदीय समितिको छुट्टाछुट्टै बैठक बसेको थियो । यसरी बसेको दलगत बैठकबाट संसदको बैठक

उपलब्धि, जनमुखी र प्रभावकारी बनाउने निर्णय गरेकोले पनि त्यस्तो अनुमान गरिएको हो । राजनीतिक दलहरूको त्यस्तो निर्णयले पक्कै संघीय संसद बैठक सोही अनुरूप नै सम्पन्न हुनेमा सर्वसाधारण नागरिक ढुक्क थिए । तर संसदको बैठक चालू भइरहेको भण्डै हप्ता दिन पूरा हुँदा-नहुँदै जनसरोकार र जनजीविकाको भन्दा पनि नितान्त व्यक्तिगत र दलगत स्वार्थसिद्धि कै निमित्त आरोप-प्रत्यारोपमा उत्र्दै संसद अवरोध देखि स्थगनसमेत हुन पुगेको ज्वलन्त दृष्टान्तले उपलब्धि र प्रभावशाली हुनेमा प्रश्न चिन्ह

बाँकी अन्तिम पातोमा

फोनिजद्वारा आन्दोलनको घोषणा सार्वजनिक

काठमाडौँ - नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ (फो निज) ले आन्दोलनको घोषणा सार्वजनिक गरेको छ । फोनिजले

नेपाल पत्रकार महासंघको गलत इतिहास सुधार गर्न भन्दै लामो समयदेखि संघर्ष गर्दै आइरहेको

बाँकी अन्तिम पातोमा

सर्वोच्चद्वारा निर्वाचन पद्धति विरुद्ध अग्राधिकार

काठमाडौँ - राजनीतिमा आरक्षणको माग गर्दै दायर रिटलाई सर्वोच्च अदालतले अग्राधिकार दिएको छ । यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकको पहुँच नै स्थापित हुन नसक्ने निर्वाचन पद्धतिले अन्यायमा परेको भन्दै दायर रिटलाई अग्राधिकार दिइएको सर्वोच्च प्रशासनले जनाएको हो । यौनिक तथा

लैङ्गिक अल्पसंख्यक समुदायको हक अधिकारका लागि स्थापना भएको मायाको पहिचान नेपालका अध्यक्ष माया गुरुङसमेत पाँच जनाले दायर गरेको रिट चाँडो टुङ्गो लगाउनु पर्ने प्रकृतिको देखिदा अग्राधिकार प्रदान गरिएको अदालतले बताएको छ । सर्वोच्चका न्यायाधीश सुष्मालता जनाएको हो । यौनिक तथा

बाँकी अन्तिम पातोमा

समाजवादी मोर्चालाई विस्तार गर्ने

काठमाडौँ - अस्ति शनिबार बिहान बालुवाटारमा बसेको समाजवादी मोर्चाको बैठकले नेकपा एमाले सहितका वामपन्थी पार्टीलाई मोर्चामा आबद्ध हुन पत्राचार गर्ने निर्णय गरेको छ । समाजवादी मोर्चाको बैठकले मोर्चालाई विस्तार गर्दै लाने निर्णय गरेको जनाएको हो । नेकपा एमाले सहित नेकपा मशाल, मोहन वैद्य किरण, आहुती, ऋषि कट्टिलेलायत सबैले नेतृत्व गरेको पार्टीलाई पत्राचार गर्ने निर्णय भएको जनाइएको छ । नेत्रविक्रम चन्द विप्लवको सभापतित्वमा बसेको

बैठकले समाजवादी मोर्चाका नाराहरूको भित्ते लेखन गर्ने, भण्डा ब्यानरबाट प्रचार गर्ने, काठमाडौँ लगायत सातै प्रदेशमा एकएक वटा गोष्ठी गर्ने र समाजवादी मोर्चाको मुखपत्र प्रकाशन गर्ने निर्णय पनि गरेको छ । मोर्चाको बैठकमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड, नेकपा एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधव नेपाल सहितका शीर्ष नेताहरु सहभागी रहेका थिए । यस अघि फागुन ६ गते बसेको समाजवादीको बैठकले विप्लवलाई समाजवादी

बाँकी अन्तिम पातोमा

सरकार, मिटरब्याज पीडितहरु बिच आज पनि वार्ता हुने

काठमाडौँ - हिजो आइतबार साँझ २३ दिन लगायर संघीय राजधानी काठमाडौँ आइपुगेका मिटरब्याज पीडित र सरकार बिच पहिलो चरणको वार्ता सम्पन्न भएको छ । सिंहदरबार स्थित गृह मन्त्रालयमा साँझ ७ बजेदेखि साढे ८ बजे डेढ घण्टासम्म चलेको वार्तामा मिटरब्याज पीडितले आफ्ना माग राखेका छन् । सरकारले पहिलो चरणमा पीडितलाई न्याय दिन चालेका कदमहरु बारे जानकारी दिइएको बताइएको छ । आज सोमबार बिहान ११ बजे छलफल

गर्ने सहमति अनुसार वार्ता टुंगिएको हो । चालु हुने वार्ता टोलीमा पीडितको नेतृत्व गरेको मिटरब्याज तथा ठगी विरुद्ध किसान मजदुर संघर्ष समितिका अध्यक्ष अवधेश कुशवाहले अहिले भएका कानुनी व्यवस्था मिटरब्याज पीडितको समस्या समाधानका लागि पर्याप्त नभएको बताउँदै सरकारले बनाएको आयोगको सक्रियतामा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा भएको सहमति विरुद्ध साहु महाजनले अदालतबाट

बाँकी अन्तिम पातोमा

प्रेस सेन्टरको आयोजनामा अन्तरक्रिया सम्पन्न

ललितपुर - नेकपा माओवादी केन्द्रबाट निर्वाचित ललितपुरका स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि प्रेस सेन्टर नेपाल बिच अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । ललितपुरमा प्रेस सेन्टरको आयोजना र नेकपा माओवादी केन्द्रको समन्वयमा आयोजित 'जनप्रतिनिधिसँग प्रेस सेन्टर' विषयक सो कार्यक्रममा

माओवादी नेता, जनप्रतिनिधि र पत्रकारको सहभागिता रहेको थियो । उक्त कार्यक्रम आयोजनाको उद्देश्यानुसुरूप प्रेस र जनप्रतिनिधि विषयक दुई कार्यपत्र अन्तरक्रियामा प्रस्तुत गरिएको

बाँकी अन्तिम पातोमा

खप्पिस कर्मकाण्डीहरु जनघातमा लिप्त !

सुठ्ठिदमा रानोहौँछा
मुलुकमा बढ्दो कमिशनखोर, कालाबजारी, भ्रष्टाचारी, तस्करी, जस्ता वैथिति र विसंगतिको मूल जड भनेकै कर्मचारीतन्त्र हो भन्ने तथ्य लगभग प्रमाणित भइसकेको अवस्था छ । यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि विशेषगरी सत्तारूढ गठबन्धनका राजनीतिक पार्टीहरु जसले आजोपालो सरकारको नेतृत्व गर्ने र सहभागी भएकाहरूले गर्न सक्नु पर्दथ्यो । त्यो हुने सम्भावना क्षीण बन्दै गएको छ । किनकि, वैथिति र विसंगतिको भागिदार प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष तवरले कर्मचारीतन्त्र कै मिलिभगतमा हुने गरेको प्रमाण सार्वजनिक

हाम्रा ग्राहक, पाठक, शुभेच्छुक लगायतका महानुभावहरु आफ्नो गाउँ-घर, समुदाय, समाज, जिल्ला, प्रदेशका साथै राष्ट्रमै हुने गरेका कुनै पनि किसिमको आपराधिक अनि भ्रष्टाचारजन्य गतिविधि आर्थिक अनियमितता ढिलासुस्ती, कालाबजारी, महँगी जस्ता विकृतिको समूल अन्त्यका लागि यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक सदैव सहयोगको अपेक्षा गर्दछ । यसैगरी आफ्नो व्यापार, व्यवसाय प्रवर्द्धनार्थ विज्ञापन दिई लाभ उठाउनुहोस् । - **व्यवस्थापक**

‘कोशी’ शब्द पहिचानवादीले मेटाए

काठमाडौँ - 'धरान एक्स्पो २०८०' अस्ति शुक्रबारदेखि धरानमा शुरु भएको मूल ब्यानरमा उल्लेख गरिएको 'कोशी' शब्द पहिचानवादीहरूले मेटाएका छन् । धरान उपमहानगरपालिका -१६स्थित रंगशालामा शुरु भएको धरान एक्स्पोको ब्यानरमा कोशी प्रदेश लेखिएपछि पहिचान पक्षधर आन्दोलनकारीले कोशी शब्द मेटाएका थिए । 'कोशी' लेखेको पाएपछि, हामीले विरोध गर्दै ब्यानरबाट हटाएको बताइएको छ । पहिचानविहीन एकल गोत्रीय नाममा हाम्रो असहमति रहेकोले विरोध निरन्तर रहने बताउँदै पहिचानका लागि युवा सुनसरीले दिउँसो धरान -१६ स्थित रंगशालामा पुगेर युवाहरूले

विरोध गर्दै 'कोशी' नाम हटाएको थियो । पहिचानवादीले गत वर्षको प्रदेश नम्बर १ को संसदले 'कोशी प्रदेश' नामकरण गरेपछि, संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने मुख्य दलका नेताहरू र हस्ताक्षर गर्ने ८२ सांसद विरुद्ध प्रदेश नम्बर १ पुनः नामांकन संयुक्त संघर्ष समिति र पहिचानवादी राजनीतिक एवम् सामाजिक संगठनहरु आन्दोलित भइरहेका छन् । फलस्वरूप १४ जिल्लामा 'कोशी' लेखिएका सरकारी र निजी बोर्ड, ब्यानर, स्मारक लगायतहरू हटाउने या मेट्ने अभियान चलिरहेको बताइएको छ । सुनसरी उद्योग वाणिज्य संघद्वारा आयोजित धरान एक्स्पो आगामी २३ फागुनसम्म चल्नेछ ।

माओवादी स्थायी समितिको बैठक भोलि बस्दै

काठमाडौँ - नेकपा माओवादी केन्द्र स्थायी समितिको बैठक कार्यविभाजनको विषयमा गृहकार्य नपुगेको भन्दै हिजो आइतबार केही समय बसेर सकिएको छ । पार्टी उपाध्यक्ष तथा प्रवक्ता अभिनप्रसाद सापकोटाकाले दिएको जानकारी अनुसार बैठक भोलि मङ्गलबार पुनः बस्ने छ । 'कार्यविभाजन र अभियानको गृहकार्यका लागि भनेर बैठक मङ्गलबारसम्मका लागि सरेको छ', सापकोटाले भने, 'थप गृहकार्य सहित मङ्गलबार बैठक बस्ने छ ।

नेकपा माओवादी केन्द्रले आउदो १ चैतदेखि शुरु गर्ने भनिएको अभियानलाई मध्यनजर गरी सांगठनिक जिम्मेवारी हेरफेर गर्ने तयारी गरेको छ । पार्टीको गत शुक्रबार बसेको बैठकले सो विषयमा प्रारम्भिक छलफल गरे पनि हिजो टुंगोमा पुग्ने निर्णय गरेको थियो । नेकपा माओवादी केन्द्रले विधान अधिवेशनपछि नयाँ अभियानलाई केन्द्रित गरी प्रदेश इन्चार्ज सहित नेताहरूको कार्यविभाजन

बाँकी अन्तिम पातोमा

न्यायालयले सुनपानी छर्किएर मन्त्रीहरु चोख्याए-सांसद चौधरी

काठमाडौँ - सांसद भगवती चौधरीले न्यायालयले ललितानिवास सरकारी जग्गा कित्ते प्रकरणमा गरेको फैसला न्यायको सिद्धान्त विपरित रहेको भन्दै सरकारको ध्यानाकर्षण गराएकी छन् । सांसद चौधरीले गएको बिहीबार संसदको शून्य समयमा बोल्दै न्यायालयले सुनपानी छर्किए जस्तो गरी मन्त्रीहरूलाई चोख्याएको बताइन् । उनले भनिन्, 'ललितानिवास सरकारी जग्गा कित्ते प्रकरणमा कर्मचारी

र जग्गा खरिद गर्नेहरु मात्र दोषी हुन् भन्दै नीतिगत निर्णय गर्ने तत्कालीन मन्त्रीहरूलाई चोख्याउने काम भएको छ । मन्त्रीको निर्देशन बिना कर्मचारीहरूले मात्रै सरकारी जग्गा कित्ते गर्न सक्दैनन् ।' निर्णयमा सदर लेख्नेहरूलाई सुनपानी छर्कने न्यायालयको विवादास्पद फैसलाले समग्र न्यायालयलाई नै बिटुलो बनाइदिएको जिकीर गर्दै उनले भनिन्, 'नीतिगत रुपमा आदेश

बाँकी अन्तिम पातोमा

सास्ती र देशमा सुशासनको निम्ति कार्यसम्पादन गर्ने भनि आशवासन बाँड्दै चुनावी मै दानमा उठी मतपरिणामसमेत आफ्नो पोल्टामा पार्न खप्पिस कर्मकाण्डीहरु जनघातमा लिप्त रहेका छन् । अब त्यस्ता देशका धमिरा चाहे राजनीतिक पार्टी सम्बद्ध नेता, कार्यकर्ता हुन् वा कर्मचारीतन्त्रका वरिष्ठ, कनिष्ठ जो-कसैलाई कठघरामा उभ्याई जुरे सिध्याउने गरी निर्मूल गर्नुको विकल्प छैन । त्यस्ता वैथिति र विसंगतिका लागि आमजनता जनार्दन भित्रिभित्रै तयारी हुनुपर्ने बेला आइसकेको छ ।

विदेशीसँग ऋण लिएर होइन्, किस्तामा दिऔं भुक्तानी !

अनुसा थापा

सरकारले निर्माण व्यवसायीहरूलाई लामो समयदेखि भुक्तानी दिन सकिरहेको छैन । भुक्तानीका लागि निर्माण व्यवसायीहरूले यसअघि पनि सडक संघर्ष गरेका थिए । हाल व्यवसायीहरू सरकारले विदेशीसँग ऋण लिएर भएपनि आफूहरूको भुक्तानी दिनुपर्ने माग राखी सरकारलाई दबाव दिइरहेका छन् । यता, उनीहरू राजनीतिक दलकहाँ पनि धाइरहेका छन् । निर्माण व्यवसायीलाई जसरी हुन्छ, पैसा चाहिएको छ । चाहे देश र आफ्नो मातृभूमि जाओस् भाडमा । देश धितो राखेर पैसा लिन खोजिरहेका छन्, उनीहरू । नेपालको सार्वजनिक ऋण केही वर्षमै हवात्तै बढेको छ । अहिले सरकारको आम्दानी के छ ? विदेशी ऋणबाट देश चलिरेहेको छ । विदेशीसँग ऋण ल्याउँछ, जनप्रतिनिधिलाई तलबभत्ता दिन्छ । सरकारी कर्मचारीको तलबभत्ता पनि विदेशी ऋणबाटै दिइरहेको अवस्था छ । विदेशीबाट ऋण लिने बेलामा सरकारले सर्वसाधारणको रायसुझाव लिदैन । जबकी नेपाल त सरकारमा बस्ने र राजनीतिक दलहरूको मात्र होइन् । भ्रण्डै तीन करोड नेपालीको मातृभूमि हो यो । तर, जनताको रायबिना ह्याडह्याड ऋण लिन्छ । तैमाथि पनि यहाँ सबैको आ-आफ्नो निजी सम्पत्ति छ । भोलि ऋण तिर्न सकेन् भने विदेशीले सबै लिन्छ । त्यतिबेला कसको घर ? कसको जग्गा ? सरकारी कर्मचारी र जनप्रतिनिधि तलबभत्तामा रमाइरहेका छन् तर त्यो कहाँबाट आइरहेको छ ? मतलब छैन । भूपू कर्मचारीहरूले पेन्सन पाइरहेका छन् । त्यसैले उनीहरू यो विषयमा चुइक्क बोल्दैनन् ज्येष्ठ नागरिक भत्ता खानेहरूलाई पनि सरकारले कसरी तलब दिइरहेको छ ? चासो छैन । राजनीतिक दल, जनप्रतिनिधि, सरकारी कर्मचारी देश-देश भन्छन् । तर, वास्तवमा भन्ने हो भने तिनलाई देशको कुनै माया छैन । सबैको देखाउने र चपाउने दाँत छुट्टाछुट्टै छ । सरकारी कर्मचारी आफूलाई ‘राष्ट्रसेवक’ कर्मचारी भन्छन् । तर, तिनले पनि देश धितो राखेर आएको पैसाबाट तलबभत्ता बुझ्छन् । सरकारी कर्मचारीले काम नगरिदिँदा त

आज देश यो अवस्थामा पुगेको हो । राजश्व उठाउन नखोज्ने, घुसकै पछाडि लाग्ने अनि देश कसरी माथि पुग्थ्यो ? अब निर्माण व्यवसायीको पालो । सम्झौता गर्दा तोकिएको समयभन्दा कैयौं वर्षपछि काम सकाउँछन् । योजना बेलैमा नसकाएर सरकारलाई बजेट थप्न लगाएको लगाएँ गर्छन् । काम पनि गुणस्तरहीन गर्ने अनि हामीले विदेशीबाट ऋण लुटिरहेका छन् । सांसद् भन्छन्,‘हामी कानुन बनाउन आएको, पिछडिएको जनताको आवाज उठाउन आएको ।’ स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू स्थानीय जनताको नारा लगाउँछन् । निर्माण व्यवसायीहरू देश विकास गर्न आएको भन्छन् । जनताले कसको कुरा पत्याउने ? किन कि सबैतिर उस्तै छ । न चुनाव भएको वर्षदिनसम्म एउटाबाहेक कानुन बन्न सकेको छ न स्थानीयको आवाज जनप्रतिनिधिले सुनेका छन् । हाल भएका निर्माण व्यवसायीले मुलुकमा विकासको मूल फुटाउँलान् भनेर नसोच्दा पनि हुन्छ । बुढापाकाले भन्छन्,‘ ऋण भनेको घिन हो ।’ तर, सरकारले यो कुरा बुझेन् । जुनसुकै राजनीतिक दल सत्तामा गएपनि एउटै खेल चलिरेहेको छ । विदेशीबाट ऋण लिने अनि आफ्नो सत्ता टिकाउने । तर, महालेखा परीक्षकको कार्यालयले जनताले तिरेको करबाट सरकारी खर्च धान्न नपुग्ने बताइसकेको छ । आम्दानी छैन तर खर्च धेरै छ । सरकारले विदेशीबाट लिएको ऋणको किस्ता पनि ऋण लिएरै तिर्दै आएको छ । एउटाबाट लिने, अर्कोलाई तिर्ने कम चलिरेहेको छ । वास्तवमा भन्ने हो भने यहाँ सार्वजनिक काम गर्ने कोही पनि छैनन् । भूपूदेखि बहालवालासम्म त्यस्तै छन् । सबैलाई सेवासुविधा चाहिएको छ । सरकारले दिएको तलबभत्ताले नपुगेर अझै घुस पनि खाने गरिएको छ । सरकारी खर्च कटौती नगर्ने र विदेशी ऋण लिएर खर्च परिपूर्ति गर्ने हो भने अर्को आर्थिक वर्षमा अहिलेको दोब्बर हुन्छ । अहिले विदेशी ऋण २७ खर्ब रुपैयाँ पुग्न लागि सकेको छ, अर्को वर्ष दोब्बर पुग्छ । कर्मचारी खातैखात छन् तर प्रगति के छ ? करारमा यत्रो कर्मचारी बसेका छन् । यद्यपि, तिनले कुनै काम नै गरेका

छैनन् । राजनीतिक दल, उच्च पदका सरकारी कर्मचारीहरूले आफ्नो आफन्तलाई करारमा राखेका छन् । सरकारले ती करारका कर्मचारीलाई हटाउन सकेको छैन । बेकारमा खर्च मात्र धेरै भइरहेको छ । नेपालमा उद्योग, कलकारखाना केही पनि छैन । भएका पनि राजनीतिक दल र सरकारी कर्मचारीहरूले कमिशनका लागि बन्द गराइहाले । अन्य देशमा बनेका सामानहरू आयात गर्ने अनि व्यापारीहरूले त्यसलाई आफ्नो कम्पनीको ट्याग दिएर बेच्ने हो । अनि हामी देशको उद्योगी, व्यवसायी भन्छन् । उद्योग, कलकारखाना नहुँदा नेपाल हरेक क्षेत्रबाट घाटा खाइरहेको छ । सरकारले कर उठाउने भनेकै उद्योग, कलकारखानाबाट हो । तर, नेपालमा त्यही नै छैन । खाद्यान्नसमेत अन्य मुलुकबाट आयात गरेर धान्नुपरेको अवस्था छ । व्यापार घाटा निरन्तर उकालो लागिरेहेको छ । यहाँ रोजगारी नहुँदा नेपालीहरू विदेशिरहेका छन् । उद्योग, कलकारखाना भए त रोजगारी हुने हो । नेपालमा उद्योग मन्त्रालय र उद्योग विभाग छ । तर, उद्योग नै छैन । अनि यस्तो मन्त्रालयको के आवश्यकता ? उद्योग, कलकारखानालाई प्रोत्साहन गर्नुपर्छ भनेर सरोकारवाला निकायले कहिल्यै सोचेनन् । बैंक तथा वित्तिय संस्था पनि उद्योग, कलकारखानालाई ऋण नदिने । पञ्चायतकालमा कति उद्योग थियो ? त्यो सबै बन्द गरियो । त्यहाँ भएको सरकारी जग्गा सबै व्यापारीले दर्ता गरेर आफ्नो नाममा लगे । अहिले दिनहुँ हजारौं नेपाली युवा रोजगारीका लागि विदेश जान्छन् । अझै हामी देशको लागि भन्न राजनीतिक दलहरूलाई लाज लाग्दैन ? नेपालीलाई अर्को देशमा श्रम गर्न पठाउने यिनीहरू होइनन् ? नेपाली उता बसेर दिनरात नभनि काम गरेर पैसा पठाउँछन् । राजनीतिक दलहरू हावा कुरा गरेकै भरमा मोजमस्ती गरिरहेका छन् । आम्दानीको स्रोत नखोजिकन सरकारी कर्मचारीको तलब बढाउने हो ? जुन पार्टी सरकारमा आएपनि कर्मचारीको तलबभत्ता बढाउने मात्रैमा केन्द्रित । अनि देश कसरी चल्छ ? संघीयताका नाममा जनतामाथि आर्थिक भार थपिएको छ । यता पनि खाने,

उता पनि खाने । ल्याउनेचाँहि कहाँबाट हो ? पहिला यो हेर्नुपर्दैन । भाडामा भात छैन, थाप थापेर मात्र के गर्ने ? प्रदेशैपिच्छे सांसद, मुख्यमन्त्री, मन्त्री, स्थानीय जनप्रतिनिधि, कर्मचारी अनि कसरी खर्च धानिन्छ ? खर्च उकालो लाग्दै गयो, आम्दानीको स्रोत ओरालो । नेपालीहरूधन्नविदेश गइदिएका छन् र तिनका परिवारले यहाँ खान पाएका छन् । होइन् भने यहाँ सबै भोकभोकै पर्थे । नेपालको आफ्नो उत्पादन के छ ? करोडको निर्यात गर्छ, अर्बौंको आयात । नचाहिने चीज पनि धमाधम आयात गरिएको छ । बजारको अवस्था के छ ? सबैको आँखाअगाडि छर्लङ्ग छ । सहकारी भागिसकें, बैंक टाँट पल्टिने अवस्थामा पुगेको छ । घरजग्गा, सेयर र गाडीको कारोबारमा पूरै मन्दी छ । पहिले पो सरकारले घरजग्गाबाट राजश्व उठाउथ्यो । खेतीयोग्य जमिनमा प्लटिड गरेर क्षणिकको लागि उठेको राजश्वमा मोज गरेको अब सरकारले देख्छ ? जमिन अन्न उब्जाउने ठाउँ हो, कंक्रीट ठड्याउने होइन् । घर कस्तो ठाउँमा बनाउने ? पहिल्यै मापदण्ड बनाउनुपर्दैन ? आफूलाई फाइदा हुने भएपछि जे पनि गरिदिने प्रवृत्ति मौलायो । अन्नमा समेत आत्मनिर्भर नभएको देशले अरु के गर्छ ? कृषकहरूलाई समेत विदेश पलायन हुन बाध्य बनाइयो । नेपालमा भएका भारतलगायत तेस्रो मुलुकका दलालहरूले सबै ध्वस्त बनाए । विदेशीहरूको बजार नेपाल बन्यो । सरकार छिनका लागि रमायो, लामो सोच राखेन् । जसको नतिजा अहिले भोग्नुपरिरहेको छ । निर्माण व्यवसायीहरूले आफ्नो भुक्तानी माग गर्दै साउन १६ गतेदेखि आन्दोलन गरे । अर्थमन्त्री डा प्रकाशशरण महतले भुक्तानी दिने सम्झौता गरे । सम्झौता गरेको आठ महिना भयो तर तिनले भुक्तानी पाएका छैनन् । सरकारले राजश्व उठ्ला र दिउँला भन्ने सोचेको थियो, यद्यपि राजश्व उठेन् । व्यवसायीले सरकारले आफ्नो भुक्तानी दिन नसक्ने थाहा पाएपछि दबाव दिन थालेका हुन् । अब विदेशीसँग ऋण लिने होइन्, खर्च कटौती गरौं । विदेशीलाई ब्याज तिर्नुपर्छ, निर्माण व्यवसायीलाई तिर्नुपर्दैन । निर्माण व्यवसायीको भुक्तानी दिनुपर्छ तर किस्तामा दिनुपर्छ । भक्तपुर

अर्थतन्त्र

सहकारी अनुगमनमा फेरि राष्ट्र बैंक

काठमाडौँ - सहकारी संस्थाहरूको अनुगमनमा नेपाल राष्ट्र बैंक पनि सहभागी हुने भएको छ । भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालयको अनुरोधपछि राष्ट्र बैंकले सहकारीको अनुगमन गर्न तीन जना कर्मचारी सहकारी विभागमा पठाएको हो । राष्ट्र बैंकले सहकारीको अनुगमनमा प्राविधिक सहयोगका लागि उपनिर्देशक डा. रमेश चौलागाई, निर्देशकद्वय रामकृष्ण राई र लघुवित्त विभागका रमेश पौडेललाई पठाएको छ । सहकारी विभागका उपरजिस्ट्रारको संयोजकत्वमा बन्ने अनुगमन समितिमा उनीहरूको सहभागिता रहने विभाग प्रवक्ता टोलराज उपाध्यायले जानकारी दिए । ‘सहकारीको अनुगमनका लागि राष्ट्र बैंकले तीन जना कर्मचारी पठाएको छ,’ उपाध्यायले भने, ‘उहाँहरूसहितको अनुगमन टोली बनाएर काम शुरू गर्छौं ।’ ५० करोड रुपैयाँभन्दा बढी पूँजी भएका काठमाडौँ उपत्यकाका सहकारीबाट अनुगमन शुरू गर्ने तयारी रहेको उनले जानकारी दिए । यसअघि २०६६ सालमा पनि नेपाल राष्ट्र बैंकले दुई जना कर्मचारी सहकारीको अनुगमनका लागि विभागमा पठाएको थियो । पछिल्लो समयमा समस्याग्रस्त सहकारीको संख्या बढ्दै गएपछि पुनः राष्ट्र बैंकले अनुगमनमा सहयोग गरेको हो । सहकारी ऐनमा वार्षिक ५० करोड रुपैयाँभन्दा बढी कारोबार गर्ने सहकारीलाई राष्ट्र बैंकले हेर्ने प्रावधान छ । तर, नेपाल राष्ट्र बैंक ऐनमा कुनै व्यवस्था नभएको भन्दै केन्द्रीय बैंकले सहकारीको अनुगमनलाई बेवास्ता गर्दै आएको छ । संविधानको व्यवस्थाअनुसार सहकारीको कार्यक्षेत्रका आधारमा दर्तादिख नियमनसम्मको अधिकार स्थानीय तहसम्म छ । हाल सहकारीको नियमन संघीय सरकारको सहकारी विभागका साथै प्रदेश र स्थानीय तहले गर्दै आएका छन् । तर, प्रदेश र स्थानीय तहमा सहकारी हस्तान्तरण भएपछि नियमन कमजोर भएको छ । फलस्वरूप पछिल्लो समय सहकारीको बचत हिनामिना भएको, सञ्चालकहरू सम्पर्कविहीन भएको तथा सदस्यहरूले बचत फिर्ता नपाएको घटना बढिरहेका छन् । सहकारीमा देखिएका समस्या समाधान गर्न सरकारले योजना आयोगका सदस्य डा. जयकान्त राउतको संयोजकत्वमा सुझाव कार्यदल समेत गठन गरेको थियो । समितिले भदौ अन्तिममा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललाई बुझाएको सुझाव प्रतिवेदनमा पनि ठूलो कारोबार गर्ने सहकारीको अनुगमन राष्ट्र बैंकले गर्नुपर्ने उल्लेख छ । समितिले सहकारीको अनुगमनका लागि दोस्रो तहको नियामक निकाय गठन गर्न, समस्यामा परेका आधारमा सहकारीको वर्गीकरण गर्न, कर्जा सूचना केन्द्र, ऋण असुली न्यायाधिकरण गठन गर्न सुझाव दिए पनि कार्यान्वयन हुन सकेको छैन ।

लघुवित्त र मिटरब्याजपीडितलाई न्याय दिन सदनमा माग

काठमाडौँ - प्रतिनिधिसभाको आजको बैठकमा सांसदहरूले लघुवित्त र मिटरब्याजपीडितहरू पुनःआन्दोलित भएकाले उनीहरूका माग सम्बोधन गरी न्याय दिन आवाज उठाएका छन् । बैठकको विशेष समयमा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका सांसद् रोशन कार्कीले मिटरब्याजपीडितहरू धेरै दिनको यात्रा गरेर न्यायको खोजीमा काठमाडौँ आएकाले तिनलाई न्याय दिन आग्रह गरे । नेकपा (एमाले)का सांसद सुनिता बरालले पीडित नागरिक आफ्ना माग बोकेर सरकारलाई सुनाउन हप्तौं हिँडेर काठमाडौँ आउनु दुःखको कुरा भएको बताए । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)का सांसद नारायणी शर्माले गुठी, वन, विद्यालयलगायत विभिन्न खालका जमिनमा जनताले भोगचलन गर्दै आएकाेले उनीहरूले आफ्नो जग्गाको जग्गाधनीपुर्जा लिन नपाएको बताए । उनले सङ्क्रमणकालीन न्यायका विषयलाई पनि छिटो टुङ्गे लगाउन माग गरे । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सांसद डा तौसिमा कार्कीले विरामीले कुन अस्पतालमा राम्रो उपचार पाउँछ, भनेर तडिपनुपर्ने र पाँच गुणासम्म बढी महँगो शुल्क तिनुपर्ने अवस्था रहेको बताउँदै आम नागरिक अस्पतालमा उपचार र खर्च नपाएर बन्धक भएकाले स्वास्थ्य संस्थालाई वर्गीकृत आधारमा शुल्क निर्धारण गरेर सेवा दिन माग गरिन् । जनता समाजवादी पार्टीका सांसद रेखा यादवले विराट जुटमिलमा आगलागी हुँदा धेरै क्षति भएकाले उचित क्षतिपूर्ति दिन आग्रह गरे । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)का नेता मेटमणि चौधरीले भूमिहीन किसानले उपभोग गर्दै आएको जग्गा सरकारी निकाय र मन्दिरका नाममा राखिएकामा चासो व्यक्त गरे । जनमत पार्टीका अध्यक्ष डा चन्द्रकान्त राउतले गठबन्धनका बैठकमा विपक्षीलाई कसरी प्रतिरोध गर्नेभन्दा पनि कसरी देश बनाउने भन्ने विषयमा छलफल हुनुपर्नेमा जोड दिए । नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका गङ्गाराम चौधरी, नेपाल मजदुर किसान पार्टीका प्रेम सुवाल, आम जनता पार्टीका प्रभु साह, सांसद डा अमरेशकुमार सिंहलगायत उक्त विशेष समयमा समसामयिक विषयमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराए । रासस

साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

ISI हस्तगतको मित्र बहिर रबर कोट नै बीचमा रिटलको जाली भएको र छको होत्रकपड
- उच्च गुणस्तरको रेनुकेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक थिल भएको रिफिलर
- कम्प्युटर प्रसिध्दित वल्वो पल्वर, तौलमा सधैं उल्लो दायाँ हुन्छ

नेदो कालमात्रो अर्को इन्भेन्टिज रिफिलेड
कुनै कोन नसिँ
कतार कालिमा कालिमा कालिमा
कोन कालिमा, कालिमा कोन कालिमा कालिमा कालिमा
डिस्क www.salttrading.com

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट साथ बस्तुहरू

मुन्धुम

भाषा- लिपी, संस्कार-संस्कृति, धर्म-कर्म लगायतका विविध पक्ष बारे जानकारी लिन “मुन्धुम मासिक” खोजीखोजी पढौं !!

धरानमा गरियो मातृभाषा राष्ट्रिय कविता महोत्सव

काठमाडौं - अन्तराष्ट्रिय मातृभाषा दिवस -२०२४ को उपलक्ष्यमा नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानले मातृभाषा राष्ट्रिय कविता महोत्सव साथै पुरस्कार वितरण कार्यक्रमको आयोजना गरेको छ । यसैसाता धरान उपमहानगरपालिका ँमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरि विभिन्न जातिको मातृभाषामा कविता वाचन गरिएको थियो । कार्यक्रममा धरान उपमहानगरपालिका-८ सिरिजङ्गाचोकमा स्थापित लिम्बूभाषा लिपिका प्रवर्तक तथा सहिद सिरिजङ्गाको सालिकमा माल्यार्पण गर्नुभएको थियो । सोही अवसरमा विभिन्न जनजातिका भाँकी समेत प्रदर्शन गरिएको थियो ।

नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानको कुलपति भूपाल राईको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि तथा धरानका ज्येष्ठ नागरिक १०३ वर्षीय चन्द्रमाया कटवालले पानसमा बत्ति बालेर कार्यक्रमको उद्घाटन गर्नुभएको थियो । उहाँलाई नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका कुलपति राईले प्रशंसा-पत्र प्रदान गर्नुभएको थियो ।

महोत्सवमा बोल्नुहुँदै प्रतिष्ठानका कुलपति राईले भाषाको शक्ति भनेको सञ्चार गर्नु भएको बताउँदै मातृभाषा विना एक सेकेन्ड पनि बाँच्न नसक्ने जोड्नुभयो । उहाँले राज्यले भाषामाथि विभेद गरेको आरोप लगाउनुभयो । 'उहाँले भन्नुभयो स्थानीय तहले बाटोघाटो बिजुली र पुल आदि निर्माणका लागि बजेट छुट्याउँछ तर भाषाको विकासको बारेमा त्यति चासो राख्दैन । भाषाको उत्थान र विकासका लागि स्थानीय तहमा बजेट आउँछ तर त्यसमा खर्च नगरी रकमान्तर गरेको भन्ने सुनिन्छ, यो दुःखद हो भन्दै आपति प्रकट गर्नु भएको थियो ।' उहाँले भाषा जागरणसम्बन्धी अभियान देशभरि चलाउने उद्देश्यले पहिलोपटक प्रज्ञा-प्रतिष्ठानले काठमाडौँबाहिर 'मातृभाषा राष्ट्रिय कविता महोत्सव' को आयोजना धरानमा गरेको बताउँनुहुँदै प्रज्ञा-प्रतिष्ठान सबै समुदायको भएकाले 'सबै भाषा सबै ज्ञान सबैको प्रज्ञा-प्रतिष्ठान' भन्ने उद्घोषसहित पहिलेको केन्द्रीकृत ज्ञानलाई अब विकेन्द्रित गर्दै अधि बढ्ने प्रतिवद्ध व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

यसैगरी धरान उपमहानगरपालिकाका प्रमुख हर्कराज राईले सेवाग्राहीको कामलाई आफूले पहिलो प्राथमिकता दिने बताउँनुहुँदै मातृभाषा आफैँमा राष्ट्रियभाषा हो जाति आफैँमा राष्ट्र भएको

धाराण राख्नुभएको थियो ।उहाँले प्रकृतिलाई हेर्ने दृष्टिकोण किरातीलगायतका जनजातिको आआफ्नै छ । प्रकृति ,संस्कृति र प्रतिनिधि तीन कुराको तारताम्य मिलेमात्रै विकास हुने बताउँदै आफू तिनचुला पुग्ने व्यक्ति भएकाले श्रमदानको अभियान चलाएको उल्लेख गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रमको उद्घोषणका क्रममा प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका सदस्य सचिव डा.धनप्रसाद सुवेदीले प्रज्ञा-प्रतिष्ठान सबैको अपनत्वमा पर्योस् भन्ने उद्देश्यका साथ काठमाडौँभन्दा बाहिर बहुभाषिक पहिचान बोकेको धरानमा 'मातृभाषा राष्ट्रिय कविता महोत्सव'को आयोजना गरिएको हो , यस महोत्सवले सबैलाई ध्यानाकर्षित गरेको बताउनु भएको थियो ।

यस महोत्सवमा प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका प्राज्ञ परिषद् सदस्य तथा साहित्य (मातृभाषा) विभाग प्रमुख राजन मुकारुडले स्वागत मनतव्यका क्रममा प्रज्ञा-प्रतिष्ठानलाई आमसमुदाय माफ्नै पुर्याउने उद्देश्य अनुरूप कार्यक्रमको आयोजना गरिएको बताउनुहुँदै मातृभाषाको जागरण र उत्थानका निम्ति सधैं लागिपर्ने बताउनु भएको थियो ।

यसैगरी प्रज्ञा-प्रतिष्ठानले प्रत्येक वर्ष प्रदान गर्दै आएको 'प्रज्ञा मातृभाषा साहित्य पुरस्कार' यस वर्ष नेपाल भाषाका साहित्यकार डा. योगेन्द्रमान प्रधानाङ्ग र उराँव भाषाका साहित्यकार बेचन उराँवलाई जनही १/१ लाख अर्पण गरिएको थियो ।प्राधानाङ्ग अस्वस्थ भएकाले उपस्थित हुन सक्नु भएन तसर्थ प्रतिनिधिमार्फत सो पुरस्कार समर्पण गरिएको थियो ।

यस महोत्सवको दोस्रो चरणमा मातृभाषा पुरस्कार अर्पण , शुभकामना मनतव्य र विद्वत प्रवचन राखिएको थियो ।यसै क्रममा भाषाविद् प्रा.डा. टङ्गप्रसाद न्यौपानेले आफ्नो विद्वत प्रवचनमा भाषा विचार विनिमयको सशक्त माध्यम र सञ्चार हो ।प्रत्येकको मातृभाषा पहिलो प्राप्ति भाषा भएकाले अरू सिकाइका भाषा हुन भन्नु भएको थियो ।उहाँले कुनै पनि एउटा भाषाको मृत्यु हुनु भनेको एउटा सभ्यता समाप्त हुनु होराज्यको एकभाषा नीतिले अल्पसङ्ख्यक भाषाहरू लोप हुन पुगेको बताउनुभएको थियो । निर

डुश राणा र राजतन्त्रका कारण अल्पसङ्ख्यक भाषाहरू लुप्त भएको उल्लेख गर्दै राष्ट्रभाषा र राष्ट्रिय भाषा भनेर विभेद गर्नु राज्यले हुँदैन,सबैभाषालाई राष्ट्रभाषा भन्नुपर्ने तर्क राख्नु

भएको थियो ।

यसैगरी महोत्सवको तेस्रो चरणमा 'मातृभाषामा साहित्यको अवस्था' विषयक कार्यपत्र नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका प्राज्ञसभा सदस्य मुनाराज सेर्मा लिम्बूले प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।यसको पूरक टिप्पणी मातृभाषाका अध्यता शोभा सुनुवारले गर्नुभएको थियो । यसैगरी 'सरकारी कामकाजको भाषा : कार्यान्वयनको चुनौती' विषयक कार्यपत्र भाषा आयोगका निवर्तमान सदस्य अमृत योजन तामाङले प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । यसको पूरक टिप्पणी डा. सोम धिमालले गर्नुभएको थियो ।

यस महोत्सवमा 'स्थानीय तहमा मातृभाषा प्रयोग : अफेरा-सफेरा' विषयक विमर्श कार्यक्रम स्थानीय जनप्रतिनिधिसँग राखिएको थियो ।यस विमर्शमा धरान उपमहानगरपालिका सुनसरीका उपप्रमुख आइन्द्र बेघा, साँघुरीगढी गाउँपालिका धनकुटाका अध्यक्ष जितेन्द्र रुम्दाली,देवानगन्ज गाउँपालिका सुनसरीका अध्यक्ष बेचन मेहता र हतुवागढी गाउँपालिका भोजपुरका उपाध्यक्ष सुनिता किराती सरिक हुनुभएको थियो ।यसको सहजीकरण नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका प्राज्ञसभा सदस्य डा.विष्णुकुमार सिँजालीले गर्नुभएको थियो ।

यस पश्चात् 'मातृभाषा कविता साँझ'को आयोजना गरिएको थियो । उक्त 'मातृभाषा राष्ट्रिय कविता महोत्सव-२०८० 'मा छनौट भएका ४४ वटा भाषाका ४४ वटा कविता प्रस्तुत गरिएको थियो । यसैगरी अजितकुमार धिमालद्वारा धिमालमा रचित 'पुर्ना देरा' ,अम्बिका अधिकारीद्वारा नेपालीमा रचित 'सुधार हुन् सबै कुरा',अरुणप्रसाद चौधरीद्वारा रचित (पूर्व) थारुमा 'दिया बरैत एक नारी',असोता नाछिरिङद्वारा रचित नाछिरिङमा 'काङ किरात नाछिरिङ',ऋतिक यादवद्वारा भोजपुरीमा रचित 'मधेसी सहिदके पुकार',कमल सुच्चा राईद्वारा बान्तवामा रचित 'मिचिबुङ',कमलादेवी दुराद्वारा दुरामा रचित माइखुलोपा खड्गबहादुर सुनुवार (रोमन)द्वारा रचित सुनुवारमा'देल', चन्द्रमणि नेपालद्वारा संस्कृतमा रचित इदीयं गुहम्,चोम शोर्पा खुसीद्वारा शोर्पामा रचित पोकि मिजि ,छम गुरुङद्वारा तमुक्थेमा रचित 'नेपाल चेने होवो',जङ्गबहादुर राईद्वारा दुङ्मालीमा रचित 'टेन चोप्सा',जेम्स ल्होमीद्वारा ल्होमीमा रचित 'पेम्ब ज्यम्सी मेम्ब ढाङसी गो',ज्ञानदीप चाम्लिङ राईद्वारा चाम्लिङमा रचित 'यावानानी',टङ्गबहादुर

आलेमगरद्वारा मगर ढुटमा रचित 'मगरढुटो रिल्लीङ-भोया' ,टेकबहादुर जिरेलद्वारा जिरेलमा रचित 'पुर्खे कथा थरिङ बात जिरेल',तुल्सीकृष्ण प्रजापतिद्वारा नेपालभाषामा रचित 'वर्तमान',दिवस राई लोहोरुङद्वारा लोहोरुङमा 'सुनाली लेन्ठक हेम्मा',देव तोनिमीद्वारा बाहिङमा रचित 'खापी के आ रिदी गु बडा',ध्रुवकुमार मण्डल अमातद्वारा रचित मैथिलीमा 'कोना न करतै भ्रष्टाचार',नरेन्द्र राई (नरेन्द्र कश्चित)द्वारा रचित छिलिङमा फुडालोक याङमेनछि,नीतिश केवरतद्वारा केवरतमा रचित 'घेरेर बर्को बेटा',पदम रानाद्वारा राना थारुमा रचित 'हरबहिया',प्रवीण याम्फूद्वारा याम्फूमा रचित स्वामाची, बाली छत्थरे (बागदल खजुम लिम्बूद्वारा रचित लिम्बूमा 'मिक्किर्सो',भुवनेश्वर महतो कोइरीद्वारा मगहीमा रचित 'तस्वीर हे मगही',मीना पन्तद्वारा डोट्यालीमा रचित 'मेरी जनमथली',रञ्जितकुमार राजवंशीद्वारा राजवंशीमा रचित 'हालुवा र गान',रविबाल तामाङद्वाराताजपुरियामारचित निशा,राकेश बि.एम.चिन्तनद्वारा मगरमा रचित नाङ्गार मगर,राम योजन गाउँलेद्वारा तामाङमा रचित 'डाला म्हेमे',रामकुमार पासवानद्वारा अवधिमा रचित 'हम मजदुर',रेनुका कुमालद्वारामा कुमालमा रचित 'सुकृति',विशाल बिहानीद्वारा अछामीमा रचित 'कै खि थाहा छ र ?',विष्णु घर्ती 'भनभनेली'द्वारा भुजेलमा रचित 'मान्छे ल्हुङ',शिवचन्द्रप्रसाद शाहद्वाराबज्जिकामारचित'नेपाल-अङ्ग्रेजके ऐतिहासिक युद्धभूमि लडैया समनपुर',सन्ज्याकुमारी दनुवारद्वारा दनुवारमा रचित 'ऊ बत्ती',सन्तोषीकुमारी चौधरीद्वारा थारुमा रचित 'धिरगर बहलमान',सम्पतलाल उराँवद्वारा उराँवमा रचित 'एरहय अयंग भाखा', सुबोध राईद्वारा थुलुङमा रचित'नेममिहे थिङण',सोमा याक्खाद्वारा रचित 'का कमाङ लेङमाप्याङ',सोहराईरायपरबद्वारा सन्थालमा रचित 'सनामुनी हारदा' ,स्मृति अधिकारीद्वारा खसमा रचित 'सुङना' र हाजी गुलाम मुस्तफा नुरीद्वारा उर्दुमा रचित 'मोवाइल' लगायतका मातृभाषाका कविता प्रस्तुत गरिएको थियो ।

सोहीअवसरमा कविहरूलाई प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका कुलपति राईले कदरपत्र प्रदान गर्नु भएको थियो । साथै महोत्सवको समापन पश्चात् सिरिजङ्गाको सालिकमा साँझ दिपावली गरिएको थियो । यस दिपावलीमा कुलपति राई ,सदस्य सचिव डा.धनप्रसाद सुवेदी ,धरान उपमहानगरपालिका उपप्रमुख आइन्द्र बेघा र प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका प्राज्ञ परिषद् सदस्यहरू डा.मधुसूदन गिरि,डा.कृष्णराज अधिकारी र राजन मुकारुङ, प्राज्ञसभा सदस्यहरू प्रा.डा.खेमराज खनाल, चेतनाथ धमला,डा.बालाकृष्ण अधिकारी ,सुमित्रा बाइदेल राई चेली,मुनाराज सेर्मा ,ईश्वर बुढाथोकी ,डा.विष्णुकुमार सिँजाली ,दिलेन्द्र सुब्बा र रामहरि श्रेष्ठलगायतका उक्त महोत्सवमा सरिक रहनुभएको थियो ।

- रमेश लिम्बू

अन्तराष्ट्रिय

निजी यान पहिलोपटक चन्द्रमामा अवतरण

काठमाडौं- एक निजी यानले बिहीबार ५० वर्षभन्दा अधिक वर्षमा चन्द्रमामा पहिलो अमेरिकी 'टचडाउन' गरेको छ । यद्यपि उडान नियन्त्रकहरूले राम्रो सम्पर्क प्राप्त गर्नका लागि सङ्घर्ष नगरेसम्म कमजोर सङ्केत मात्र प्राप्त गर्न सकेका थिए ।

खराब सञ्चार भए पनि यानको निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्ने कम्पनी इन्ट्युटिभ मसिन्सले यानले सिधै अवतरण गरेको पुष्टि गरेको छ । यद्यपि यान चन्द्रमाको दक्षिणी ध्रुव नजिक आफ्नो इच्छित गन्तव्यमा पुगेको थियो वा थिएन भन्नेबारे कम्पनीले कुनै थप विवरण दिएको छैन ।

यानबाट कमजोर सङ्केत प्राप्त हुने बित्तिकै कम्पनीले आफ्नो लाइभ वेबकास्ट बन्द गरेको थियो । मिसन निर्देशक टिम केनले कम्पनीको ह्युस्टन नियन्त्रण केन्द्रमा तनावको स्थितिको बारेमा भने, "निस्सन्देह हाम्रो उपकरणहरू चन्द्रमाको सतहमा भएको हामी पुष्टि गर्न सक्छौं ।"

इन्ट्युटिभ मसिन्सका कार्यकारी प्रमुख स्तिभ अल्टेमसले भने, "मलाई थाहा थियो यो ठूलो चिन्तापूर्ण र तनावपूर्ण थियो तर हामी सतहमा छौं र प्रसारण गर्दैछौं, चन्द्रमामा तपाईंलाई स्वागत छ ।"

टचडाउनको दुई घन्टापछि कम्पनीको घोषणाअनुसार अन्ततः डाटा प्रवाह सुरु भएको छ । नासाको प्रसिद्ध अपोलो मुनवाकर्षणपछि पहिलो पटक अवतरणले अमेरिकालाई सतहमा फर्काएको छ । इन्ट्युटिभ मसिन्स चन्द्रमामा अवतरण गर्ने पहिलो निजी व्यवसाय पनि बनेको छ । यो उपलब्धि केवल पाँच मुलुकले मात्र हासिल गरेका छन् ।

अर्को अमेरिकी कम्पनी एस्ट्रोबोटिक टेक्नोलोजीले गत महिना यसलाई सट दिएको थियो तर चन्द्रमामा पुग्न सकेन र यान पृथ्वीमा फर्कँदा दुर्घटनाग्रस्त भयो । दुवै कम्पनी चन्द्र अर्थतन्त्रलाई गति दिनका लागि नासा समर्थित कार्यक्रमका हिस्सा हुन् । एस्ट्रोबोटिक सबैभन्दा पहिला बधाई दिने मध्येको एक थियो ।

"एउटा अविश्वसनीय उपलब्धि, हामी निकट भविष्यमा चन्द्रमाको सतहमा तपाईंसँग सामेल हुनका लागि प्रतीक्षा गर्न सक्नेौं", कम्पनीले सामाजिक सञ्जाल एक्समा भनेको छ । नासाका प्रशासक बिल नेल्सनले ट्विट गरे "इन्ट्युटिभ मसिन्सले जीवनभरको अवतरणलाई गति दियो ।" यानको नेभिगेसन प्रणाली विफल हुँदा अवतरणअघिको अन्तिम केही घन्टा थप तनावपूर्ण बनेको थियो ।

कम्पनीको उडान नियन्त्रण टोलीले प्रगोशात्मक नासा लेजर प्रणालीलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्छ । यानले अन्तिम मिनेटको स्विचका लागि समयको अनुमति दिनका लागि चन्द्रमाको चारैतिर थप एउटा चक्कर लगाउनुपर्छ । अन्ततः उक्त परिवर्तनसँगै ओडिसियस चन्द्रमा-स्किमिङ कक्षबाट उत्रियो र दक्षिणी ध्रुवजिकै सबै चट्टान र क्रेटरहरूको बीचको तुलनात्मक रूपमा समतल स्थानलाई लक्ष्य बनाउँदै सतहतर्फ निर्देशित भयो ।

गाजा युद्धमा १३२ प्यालेस्टाइनी

पत्रकारको मृत्यु

गाजा - गाजा पट्टीमा जारी इजरायली आक्रमणबाट मृत्यु हुने प्यालेस्टिनीको सङ्ख्या २९ हजार ६०६ पुगेको हमासद्वारा सञ्चालित स्वास्थ्य मन्त्रालयले शनिवार जनाएको छ।

गत २४ घण्टामा इजरायली सेनाको आक्रमणबाट ९२ जना प्यालेस्टाइनीहरूको निधन भएको छ भने १२३ जना घाइते भएका छन् । पछिल्लो गाजा युद्ध शुरु भएदेखि हालसम्म मृत्यु हुनेको सङ्ख्या २९ हजार ६०६ पुगेको छ भने ६९ हजार ७३७ घाइते भएका छन्।

गाजामा हमासद्वारा सञ्चालित मिडिया कार्यालयले जनाए अनुसार अक्टोबर ७ यता इजरायली सेनाको आक्रमणबाट १३२ प्यालेस्टाइनी पत्रकार मारिएको जनाएको छ।

प्यालेस्टिनी रेड क्रिसेन्ट सोसाइटीले शुक्रबार यसका टोलीले दक्षिणी गाजा पट्टीमा रहेको खान युनिस शहरको नासेर मेडिकल अस्पतालबाट १८ जना घाइतेहरूलाई बाहिर निकालेको उल्लेख गरेको छ ।

इजरायलले सन् २०२३ अक्टोबर ७ मा दक्षिणी इजरायली सिमानामा भएको हमासको आक्रमणको बदलास्वरूप प्यालेस्टानी विरुद्ध कडा आक्रमण जारी राखेको छ ।

THIMI TIMES WEEKLY

थिमि टाइम्स

THIMI TIMES WEEKLY

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रूपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार प्रकाशित हुने थिमि टाइम्स खोजी खोजी पढौं ।

साथै हाम्रो वेबपेज

<https://www.thimitimes.com.np>
<https://www.facebook/thimitimes.com.np>
email: thimitimes@gmail.com.
Contact No. 9851102273

थिमि टाइम्स
thimitimesnews.com

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरैबेर लाग्दैन ।”
- बाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- कृष्णकाया

सम्पादकीय

संसद सुसञ्चालन हुनेमा संशय !

संघीय संसदको प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाको अधिवेशन यतिवेला चलिरहेको छ। संसदको दुवै सदनको अधिवेशनबाट अधिल्लो अधिवेशन जस्तो पटकपटक स्थगन नभई देशमा आवश्यक देखिएका ऐन, कानून अर्थात् विधेयकदेखि आमनागरिकको स्वार्थमा दुवै सदन क्रियाशील होस भन्ने अपेक्षासमेत राखिएको छ। तर देश र आमनागरिकले राखेको सकारात्मक सोच र ठोस कार्यशैलीलाई सार्वधौमसत्ता सम्पन्न संसदले पूर्ण गर्ला त भन्ने प्रश्न अहिले उठिरहेको छ। किनकि, सदन चल्नु अघि सत्तारूढ राजनीतिक दल र प्रमुख प्रतिपक्ष, प्रतिपक्ष दलहरूले गरेका जति पनि प्रतिबद्धताहरू छन्, ती सबै हावामा उड्ने आशंका पनि त्यतिकै

गर्न थालिएको छ। उनीहरूकै भाषामा भन्ने हो भने अधिल्लो संसद अधिवेशनमा आमनागरिक र देशलाई चाहिने विभिन्न विधेयक प्रस्ताव गरी पास गर्नुको सट्टा सत्ता लुछाचुडीकै कारण फिनामसिना विषयलाई प्राथमिकता दिँदा जनादेश विरुद्ध बारम्बार भए गरेका संसद अवरोधलाई मध्यनजर राख्दै अबको चालु संसद अधिवेशनबाट धेरै भन्दा धेरै विधेयक प्रस्ताव सहित पास गरी ऐन, कानून बनाउने कार्यमा क्रियाशील हुने बताइए पनि त्यो पूर्ण हुन नसक्ने अवस्था प्रारम्भिक दिनका अधिवेशनबाटै अनुमान गर्न थालिएको छ। जसले देश अनि आमनागरिकको पक्षमा संसद अधिवेशन सुसञ्चालन हुनेमा संशय पैदा गराएको छ। जबकि, सत्ता घटक र प्रमुख प्रतिपक्ष, प्रतिपक्ष माफ्र सत्ता प्राप्ति र सत्ता च्युत कै निम्ति संसदा जुहारी चल्दो छ। त्यसले संसद स्थगन सम्म भएको स्थिति छ। त्यस्ता गतिविधिले संसद जनउत्तरदायी बन्छ त भन्ने प्रश्न उठ्नु स्वभाविक हो। सार्वभौमसत्ता सम्पन्न संसदको गरिमालाई ख्यालै नगरी सत्तापक्ष हुन वा प्रतिपक्षहरू केवल दलीय स्वार्थ तथा व्यक्तिगत स्वार्थ मै तल्लीन रहेको आभास गराइरहेको छ। यदि त्यसो नहुँदो हो त देश र आमनागरिकको पक्षमा उठ्ने राम्रा-नराम्रा अर्थात् भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप जस्ता विषयमा ऐक्यबद्धता जनाउँदै राष्ट्रद्रोही अनि जनद्रोही कर्ममा लाग्ने को-कसैको पक्ष-विपक्षमा नलागि सर्वसम्मत कारवाहीको दायरमा ल्याउने निचोडमा पुग्न सक्नु पर्ने वातावरण सिर्जना गर्न सक्नु पर्दथ्यो, त्यसो हुन सकेको छैन। जुन देश र आमनागरिकको निम्ति दुर्भाग्य सिवाय अन्य केही होइन। यस्तो परिस्थिति आउनु भनेको पुनः संसद जनउत्तरदायी नहुनु हो। यसरी देशमा अत्यावश्यक पर्ने विधेयक प्रस्ताव हुन नसक्ने अवस्था सिर्जना हुनुले चाहिएको ऐन, कानून बन्न सक्दैन भन्ने आकलन स्वतः गर्न सकिन्छ। यसर्थ गठजोड सरकारमा सहभागी राजनीतिक दलहरूले सत्तारोहणकोताका गरेका प्रतिबद्धता अनि प्रतिपक्षहरूले पनि आमनागरिकबाट प्राप्त मतादेशको कदर र सम्मान गर्दै अवोपरान्त सरकारले गरेको राम्रा कार्यलाई समर्थन र स्वीकार्दै नराम्रो कार्यको रचनात्मक ढंगबाट आलोचना र खबरदारी गर्दै संसद प्रभावकारी अनि जनउत्तरदायी बनाउन सक्नु पर्दछ।

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्झनुहोस्।

MASTER RAJESH RAI
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rai.rajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

अपराधको गुदी गुदी केलाउने अद्भूत पात्र

संकेत कोइराला

मिश्रको एक बिहानी। एक युवा डाक्टर सानो पोको बोकेर उभिइरहेका थिए। त्यो पोको भित्र कुनै नौलो सौगात थिएन। प्रहरीद्वारा एक निर्जन जंगलमा फेला पारिएका तीनवटा हड्डी त्यसभित्र राखिएको थियो। हड्डीको प्रकृति हेर्दा कुनै मृत जनावरको हड्डी जस्तो लाग्थ्यो। तैपनि प्रहरीले परीक्षणका लागि उक्त हड्डी चिकित्सक समक्ष पठाए। हड्डी परीक्षण निम्ति पठाइएको डाक्टरको नाम थियो- डा. जोसेफ बेला यिनी न्यूजिल्याण्ड निवासी थिए।

डा. सर आर्थर कानन डोयलले तिनैबाट प्रभावित भई शर्लक होम्स नामको विश्व रंगमञ्चकै एक अद्भूत पात्र जन्म दिएका थिए। आफूले प्राप्त गरेका तीन हड्डी उनले केही समयपछि प्रहरीलाई नै फर्काइदिए। जाँचपछि प्रहरीलाई दिएको प्रतिवेदनमा डा. जोसेफले लेखेका थिए- ‘हड्डी कुनै जनावरको नभएर एक युवतीको हो। उनको उमेर २३-२५ वर्ष हुनुपर्छ। युवतीको मृत्यु तीन महिनाअघि भएको थियो। तिनको पेटमा एक महिनाको गर्भ थियो। युवती हिँड्दा खुट्टा खोच्याउँथिन्। तिनको हत्या स्वदेशी बन्दुकको गोलीबाट भएको थियो। गोली लागेको ८-१० दिनसम्म युवती जीवितै थिइन्।’

डा. जोसेफले प्रस्तुत गरेको प्रतिवेदनलाई प्रहरी पत्याएन। बरु उल्टो व्यंग्य गर्न थाले। एक प्रहरीले त जिस्काउने शैलीमा सोधे- ‘त्यसो भए डा. साब तपाईंलाई मर्ने केटीको आँखाको रंग पनि थाहा होला। कृपा गरेर बताइदिनुहुन्छ कि?’

डा. चश्मा टेबुलमा राख्दै भने- ‘मेरो विचारमा ती युवतीको आँखा खैरो हुनुपर्छ।’ जोसेफको कुराप्रति विश्वास नहुँदा नहुँदै पनि प्रहरी चुप बसे। तीन टुक्रा हड्डीबाट अपराधका यति विधि रहस्य खुलेकोमा प्रहरी हैरान थियो। डा. जोसेफको अनुसन्धानमाथि

प्रश्न उठाउने सामर्थ्य अब प्रहरीमा रहेन। यसअघि पनि प्रहरीले उनकै अनुसन्धान पछ्याउँदै जाँदा थुप्रै अपराधी पक्रिन सफल भएको थियो। आफ्नो क्षेत्रमा त उनलाई समकक्षीहरूले ‘जादूगर’को उपमा दिएका थिए। उनमा एकप्रकारको विलक्षण प्रतिभा थियो।

युवती हत्या सम्बन्धी अनुसन्धान गरिरहेका प्रहरी त्यतिवेला चित खाए कि युवतीको हत्या भएको यथार्थमै तीन महिना पूरा भएको थियो। र, मृत युवती एउटा खुट्टा खोच्याउँथिन्। अनुसन्धानपछि प्रहरीले हत्या गरिएकी युवतीको पितालाई गिरफ्तार गर्यो।

आफ्नो अपराध स्वीकार्दै उसले भन्यो- ‘म बाट छोरीको अन्जानमा हत्या भयो। स्थानीय गाउँमा बनेको बन्दुक मर्मत तथा सरसफाई गर्ने काममा व्यस्त थिएँ। बन्दुकबाट अकस्मात गोली फुत्किएर मेरी छोरीलाई लाग्यो। गोप्य तवरले छोरीको उपचारको प्रबन्ध पनि मिलाएँ। अन्त्यमा केही लागेन। मैले उसलाई बचाउन सकिन। अपराधबाट बच्न मैले छोरीको लासलाई निर्जन ठाउँमा मिल्काई दिएँ।’

डा. जोसेफको चमत्कृत प्रतिभाबाट आश्चर्यमा परेका प्रहरीको भीडले उनी घेरिन थाले। प्रहरीको प्रश्न थियो, ‘तपाईंको यो प्रतिभा दैवी शक्ति हो। भूतलाई समेत काबुमा ल्याउने यस्तो सामर्थ्य कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो? हैन भने जादू विना यस्तो शक्ति सम्भव छैन।’

जोसेफले हाँस्दै जिज्ञासा मेटाउने प्रयत्न गरे- ‘भाइहरु, भूतको कुरामा अनपढले मात्र विश्वास गर्छन्। कुरा त्यति कठिन छैन। प्राप्त तीन हड्डीमध्ये दुई हड्डी कम्मरको थियो। तेस्रो हड्डी ढाडको तल्लोपट्टिको थियो। यी सबै हड्डी एकाकार भई छाती बन्नपुग्यो। हड्डीको प्रकृति हेरेर मैले उसको उमेर र लिंग पत्ता लगाएँ।’

युवतीको हड्डी एकातिरको अनुपातमा अर्कोतिर भारी थियो। त्यसैले मैले ती युवती खुट्टा खोच्याउँथिन भनेको हो। प्राप्त हड्डीमा देशी बन्दुकको छर्रा पाइएको थियो। यसकारण मैले उनको मृत्यु रहस्य खोल्न सकेँ। भाँचिएका हड्डी जोडिने क्रम सुरु भएको देखियो। यसबाट ती युवती केही दिन जीवित रहेको पुष्टि भयो।’

‘आँखाको रंग खैरो थियो भन्नुको आधार के हो?’ प्रहरीको जिज्ञासा साम्य पाउँ उनले जवाफ दिए- ‘मेरो अनुमानमा ती केटी मिश्रकी हुन्। मिश्री नारीको आँखा स्वभावतः खैरो हुन्छ। यसैका आधारमा मैले खैरो रंग पुष्टि गरेको हुँ।’

यो घटना भण्डै शताब्दी अघिको हो। त्यस समयमा पनि विज्ञानले आजको जस्तो प्रगति गरेको थिएन। डा. जोसेफले त्यही समय अपराध प्रयोगशाला बनाएका थिए। उनले आफ्नो जीवनीमा लेखेका छन्- ‘अपराधको छानवीन आज विज्ञान बनेको छ। आज विश्वमा जुन परिवर्तन भएको छ, त्यसको श्रेय शर्लक होम्सलाई जान्छ। कानन डोयलले किताबी जासूस पात्र शर्लक होम्सको माध्यमबाट अपराध अनुसन्धानलाई यति सुक्ष्म र पारदर्शी बनाइदिए कि जसबाट अपराध नियन्त्रणमा ठूलो टेवा पुग्यो।’

डा. जोसेफ जासूसी पात्र शर्लक होम्सबाट अत्यन्त प्रभावित थिए। जोसेफको प्रतिभाशाली प्रतिरूप शर्लक होम्स थियो। जासूसी क्षेत्रमा उनले अद्भूत काम गरे। आठ दशकको उमेरसम्म सुल्फिन नसकेका विश्वका कठिनतम अनुसन्धानको गाँठो उनको हात परेपछि छु मन्तर हुन्थ्यो। कार्यक्षेत्र चिकित्सा भएपनि आफ्नो प्रयोगशालाका माध्यमबाट उनले थुप्रै रहस्य खोल्ने काममा सफलता प्राप्त गरे।

केही समय मिश्रमा बिताएपछि जोसेफ एडिनबरा

विश्वविद्यालयमा फोरेंसिक मेडिसिनको प्रोफेसर बनेर गए। त्यहाँ उनको एक जासूसी मित्र विली मेरिलिसले एउटा समस्या सुल्काइदिन आग्रह गरे। एउटा बाकस जुन चोरले फोरेको थियो। घटनास्थलमा प्राप्त एउटा सानो धागोको टुक्राबाट अपराधी पत्ता लगाउनुपर्ने थियो।

त्यस धागोलाई लिएर उनी नालीबेली पत्ता लगाउने अभियानमा जुटे। अन्त्यमा आफ्नो निष्कर्ष सुनाउँदै उनले भने, ‘यो धागो कुनै व्यक्तिले लगाएको जुताको हो। जुताको आकार साढे नौ इन्च छ। जुताको रंग कालो छ। जुता किनेको दुई वर्ष वित्यो। जुता इंगल्याण्डमा बनेको हो। जुता लगाउने मानिस केही समयअघि चुन भएको मैदानमा हिँडेको हुनुपर्छ।’

यति सूचना प्राप्त गरेपछि विली एडिनबराको एक रक्सी पसलमा गए। त्यस पसलमा नगरका कुख्यात फटाहा जम्मा हुन्थे। पसलमा जम्मा भएका मध्ये एकलाई विलीले शंकास्पद शैलीमा सोधे- ‘तिमी किन चुना भएको मैदानमा घुम्ने गर्छौ?’

उसले निर्दोष शैलीमा उत्तर दियो- ‘म मेरो बुबालाई खेतीको काममा सहयोग गर्न खेतमा जाने गर्छु।’ विलीले उसलाई तत्काल गिरफ्तार गरे। विलीले उसले लगाएको जुतालाई फेरि जोसेफलाई पठाए। जोसेफले घटनास्थलमा प्राप्त धागो त्यही जुताको भएको प्रमाणित गरिदिए। अन्ततः उक्त चोरले बाकस फोरेको स्वीकार्यो।

जोसेफको जन्म सन् १८८३ मा भएको थियो। औपधि विक्रेताको रुपमा काम गर्दागर्दै उनले एडिनबराको चिकित्सा विद्यालयमा अध्ययन आरम्भ गरे। चिकित्सा क्षेत्रमा रहेको बेला भएको एउटा घटनाले जोसेफ चिकित्सा क्षेत्रबाट विरक्ति। जुन घटना एकदमै कारुणिक थियो।

बाँकी सातौं पातोमा

पाठक मन्थन

व्यवसायिक कार्यशैली मनन गर्ने पठ !

श्री सम्पादकज्यू, नेपाली पत्रकारिता क्षेत्रमा देखिएका राजनीतिकरणबाट बिल्कुल टाढा रहेको यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका हामी नारी पाठक अनि शुभचिन्तकका लागि अति नै प्रिय भएको जानकारी गराउदछौं। त्यसरी राजनीतिकरणबाट टाढै रही हामी जस्ता हजारौं हजार पाठक, ग्राहकको मन जित्दै निरन्तर प्रकाशित हुँदै आएको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका भविष्यसम्म यसरी नै निष्पक्ष, स्वतन्त्र रूपमा प्रकाशित हुँदै अघि बढ्नेमा हामी पूर्ण विश्वस्त छौं। हामीलाई आशा एवं विश्वास छ सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले पक्कै पनि यो हाम्रो भावना र चाहनालाई शिरोपर गर्दै आम पाठक माफ्र अभै प्रिय बन्न सक्षम हुनेछ भन्ने पनि अपेक्षा राखेका छौं। त्यसका लागि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका परिवारको जुन लगाव, मेहनत अनि निष्पक्षताको कार्यशैली छ, त्यो निरन्तर अघि बढ्दै जानेमा पनि आशावादी छौं। यसले राजनीति पृष्ठभूमि र पक्षपाति शैलीमा प्रकाशन हुँदै आएको अन्य पत्रपत्रिकाले पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको पदमार्ग पहिचान गरी पत्रकारिताको सच्चा, व्यवसायिक कार्यशैली मनन गर्न सक्ने मार्ग पहिल्याउन सक्ने छन् भन्ने पनि अपेक्षा गर्न सकिन्छ। यसर्थ सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले निष्पक्षता, व्यवसायिकतालाई मूल नारा बनाउँदै निरन्तरता दिनेमा हामी पूर्ण आशावादी छौं, आलाइने ! -अञ्जना लिम्बू -धरान -१९, सुनेसरी, कृष्णा लेप्चा, फिक्कल, बरबोटे, इलाम, खानुमा चाम्लिङ रविबजार, पाँचथर, गणेश कुमारी धिमाल -मङ्गलबारे, उर्लावारी -५. मोरङ, जगतारानी गुरुङ -रत्ननगर, चितवन।

स्वच्छ पत्रकारिताको स्तम्भ सुम्निमा !

श्री सम्पादकज्यू, हामी सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको नियमित अनि साच्चै नजिकको पाठक, शुभेच्छुक हौं भन्दा अन्यथा नहोला कि, भन्ने विचार पस्कन चाहेका छौं। त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार प्रकाशन आरम्भ भएको भण्डै २०, २१ वर्ष यतादेखि नियमित रूपमा हामीले पढ्दै र हेर्दै आएको छौं। त्यसरी हरेक हप्ताको सोमबार, बुधवार र हाल पुनः सोमबार प्रकाशित हुँदै आएको छ। यो दौडानमा सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले पुरानो अनि व्यवसायिक पत्रकारिताको मूल्यमान्यतालाई आत्मसात् गर्दै आएको छ। जसमा हामी जस्ता पाठक, शुभेच्छुकहरूले हार्दिक नमन गर्ने पर्दछ भन्ने आग्रह पनि सबैलाई गर्न चाहन्छौं। एउटा स्वच्छ, स्वतन्त्र पत्रकारिताको स्तम्भको रूपमा नियमित रूपमा प्रकाशन हुँदै आएको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको व्यवसायिक यात्रालाई सदैव हामी सबैले निस्वार्थ रूपमा आ-आफ्नो तर्फबाट पत्रिका किनेर, विज्ञापन दिएर, शुभेच्छा आदानप्रदान गरेर भएपनि सद्भावपूर्ण सहयोग गर्नु त्यति कै असल कर्म हो भन्ने सकारात्मक भावना पनि अघि बढाउनु सक्नु पर्छ भन्ने हाम्रो आग्रह छ। यस्तो हाम्रो आग्रह र भनाइलाई सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको अन्य धेरै पाठक, सहयोगी कसैले पनि हातेमालो गर्दै सानो सहयोग गरेको खण्डमा ठूलै सहयोग पुग्न सक्ने आधार खडा हुने निश्चित छ। अतः यसका लागि ठोस रूपमा अघि बढौ, धन्यवाद !

-अक्कल बान्तवा -मुगा, धनकुटा, कमलदेव कुलुङ -महाकुलुङ -७, सोलुखुम्बु, गजेन्द्र आलेमगर -भानुनगर -५, तनहुँ, पूर्णमान गुरुङ -रातमाटे, पोखरा, फणिन्द्र याम्फू -खाँदवारी -६, संखुवासभा।

समाज सेवाको नाममा रकम उठाई भ्रष्टाचार !

रुषा थापा

चर्चित हास्य कलाकार सिताराम कट्टेल ‘धुर्मुस’ र कुञ्जना घिमिरे ‘सुन्तली’ को सम्पत्ति छानबिनका लागि अहिले सर्वसाधारण जनता सरकारसमक्ष माग गर्छन् । त्यस्तै, इन्द्रेणीका सञ्चालक कृष्ण कडैलको पनि सम्पत्ति छानबिनका लागि जनताले आवाज उठाइसकेका छन् ।

समाज सेवा गर्ने वा क्रिकेट रंगशाला बनाउने भन्दै धुर्मुस-सुन्तली फाउण्डेसन खोलियो । कडैलले पनि गरिव, असहाय, आर्थिक अवस्था नाजुक भएका, दुखी, पीडितलाई सहयोग गर्ने बताउँदै इन्द्रेणी खोलेका हुन् । उनीहरूको यो कार्य देखेर देश-विदेशका जनता आकर्षिक भए । र, विभिन्न ठाउँमा रहेपनि सहयोगको हात अधि बढाए ।

धुर्मुस - सुन्तली फाउण्डेसन र इन्द्रेणीलाई धेरैले आर्थिक सहयोग गरेका छन् । वृढावृद्धीहरूले आफ्नो वृद्धाभत्ता समेत दिएका छन् । बालबालिकाहरूले आफ्नो खाजा खर्च जोगाएर सहयोग गरेका छन् । अम नागरिकले आफ्नो तलब समेत सहयोग गरेका छन् ।

तर, सर्वसाधारणबाट उठाइएको रकम यीनीहरूले सही ठाउँमा लगानी गरे कि भ्रष्टाचार गरे भनेर अहिले जनता जान्न चाहन्छन् । समाज सेवा गर्ने भन्दै यीनीहरूले रकम संकलन गरेका हुन् । यद्यपि, उनीहरूले साँच्चिकै त्यो रकमले दुःखी, पीडितलाई सहयोग गरे कि व्यक्तिगत सम्पत्ति मात्र जोडे भनेर अब सरकारले छानबिन गर्नेपछि ।

यदि साँच्चिकै त्यो रकमले समाज सेवा गरेका छन् भने जनता र सरकारले पनि उनीहरूको सम्मान गर्नुपछि । धुर्मुस-सुन्तली फाउण्डेसन र इन्द्रेणीलाई जनताले अबो सहयोग गरिसकेका छन् । एकै व्यक्तिले दश हजारदेखि लाखसम्म सहयोग गरेको पाइन्छ । त्यसैले, सर्वसाधारणबाट यसरी उठाइएको रकमको अब खोजतलास गरिनुपछि ।

अहिले बजारमा सुनिन्छ कि धुर्मुस-सुन्तली र कृष्ण

कडैलले समाज सेवा गर्ने भन्दै जनताबाट उठाएको रकम आफन्तको खातामा राखेका छन् । सरकारी कर्मचारीले एक हजार रुपैयाँ घुस खाएपनि उसलाई भ्रष्टाचार मुद्दा लाग्छ । जेल लाग्नुपछि । र, उसको जागिर पनि जान्छ ।

धुर्मुस-सुन्तलीले रंगशाला बनाउने र कृष्ण कडैलले दुखी, पीडितलाई सहयोग गर्ने नाममा लाखौं जनताबाट अबो रकम उठाएका छन् । कडैलजस्तो अहिले अन्य कलाकारले पीडितहरूलाई सहयोग गर्ने भन्दै देश-विदेशबाट पैसा उठाएर ठगी गर्ने क्रम बढ्दो छ । अभिनेत्री स्वेता खड्काले समाज सेवाको नाममा सिन्धुपाल्चोकको सिंगो माभी बस्ती नै जोखिममा पारेकी छन् ।

समाज सेवा गर्ने भन्दै लक्ष्मी सनराइज बैंकबाट उनले ऋण त लिइन् । तर, माभी बस्ती धितो राखेर । अहिले किस्ता तिर्न नसकेपछि बैंकले माभी बस्ती लिलामीको प्रक्रिया अधि बढाउँदा अदालतले रोकेको छ। कुनै पनि व्यक्तिको सम्पत्ति सरकारले छानबिन गर्न पाउँछ ।

भन् उनीहरू त सार्वजनिक वा निजी संघसंस्थाका सञ्चालक हुन् । क्रिकेट रंगशाला बनाउने नाममा धुर्मुस-सुन्तली फाउण्डेसनले जनताबाट खबो रकम उठायो । विडम्बना, रंगशाला अलपत्र छ । यता, कृष्ण कडैलले समाज सेवको नाममा विगत पन्ध्र वर्षदेखि सर्वसाधारणबाट रकम उठाइरहेका छन् ।

त्यसकारण त्यो रकमको यीनीहरूले के गरे ? भनेर अब सरकारले छानबिन गर्नुपर्ने जनता नै माग गर्छन् । कुनै पतिव्यक्तिले विदेश पठाइदिने भनी २० हजार रुपैयाँ ठगेमा पनि प्रहरीले उसलाई समात्छ । र, ठगीसम्बन्धी कसुरमा मुद्दा चलाई जेल पठाइन्छ । त्यस्तै, सापटी रकम पनि समयमै तिर्न नसक्दा ठगी आरोपमै समातिन्छ ।

धुर्मुस-सुन्तली र कृष्ण कडैलले समाज सेवाको नाममा लाखौं जनताबाट खबो रकम उठाउँदा चाँहि सरकार चासो दिदैन । यीनीहरूले उठाएको रकम कहाँ गयो ? भनेर अहिलेसम्म सरकारले छानबिन

गरेको छैन । सरकारका निकायहरू मौन छन् । र, किन ?

सर्वसाधारण जनता, सञ्चारकर्मी र सरकारले थाहा पाएन धुर्मुस-सुन्तली र कडैलको ठगीधन्दा । धुर्मुस-सुन्तलीले रंगशाला बनाउन नसकेपछि अहिले सरकार आफैँले त्यो बनाउन थालेको छ । कडैल देश-विदेशबाट मासिक करोडौं रकम उठाउँछन् । तर, दश जना पीडित ल्याएर पाँच-पाँच हजार बाँड्छन् ।

बाँकी रकम भवाम पार्छन् । देशमा सरकार छ । यद्यपि, कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले मागेर वा रकम उठाएर न विकास हुन्छ न गरिवी हट्छ । मुलुकको विकास र गरिवी न्यूनीकरण गर्न सरकारको महत्त्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । सरकार बिना कुनै पनि कामले गतिशिलता पाउँदैन ।

हाम्रो देशमा सरकार छ । तर, सरकारमा बसेकाहरू गतिलो नहुँदा यो अवस्था आएको हो । त्यसकै फाइदा उठाएर कतिपय व्यक्ति तथा संस्थाले समाज सेवाको नाममा लुटधन्दा मच्चाएको पाइन्छ । दुःखी, पीडितलाई सहयोग गर्ने र सरकारले गर्न नसकेको काम आफुहरूले गर्ने दावी गरी रकम उठाई भ्रष्टाचार गर्ने र पछि विभिन्न बहाना बनाई योजना अलपत्र पार्ने काम भइरहेका छन् । अहिले पूर्व सरकारी कर्मचारी समेत समाज सेवामा लागेका छन् । तर, उनीहरूले साँच्चिकै समाज सेवा गरेका छन् कि आफ्नो भुँडौं मात्र भरेका छन् ? भनेर सरकारले छानबिन गर्न आवश्यक छ ।

विदेशमा अलपत्र परेका नेपाली नागरिकलाई स्वदेश फर्काएर रवि लामिछानेले चर्चा कमाए । सरकारले गर्न नसकेको काम आफुले गरेको दावी गर्दै जनताको मन जिति उनी सांसद बनेका छन् । अहिले उनीमाथि सहकारी ठगीको आरोप छ । त्यस्तै, ज्ञानेन्द्र शाही पनि सामाजिक अभियन्ता हुन् ।

समाज सेवा गर्ने भन्दै अभियन्ता बनेका शाहीले अरु केही गरे-नगरे पनि आफुलाई पुग्ने सम्पत्ति जोडिसकेका छन् । उनी पनि अभियन्ताबाट

चर्चा कमाएर सांसद बनेका हुन् । अब सरकारले यीनीहरूको पनि सम्पत्ति छानबिन गर्नुपछि । सहयोग थोरै गरी चर्चा धेरै गराउने अनि भ्रष्टाचार गर्नेहरूलाई कानूनको दायरामा ल्याउनेपछि ।

धर्मगुरु रामबहादुर बम्जनलाई सरकारले पकाउ गरिसकेको छ । उनको खबो सम्पत्ति रहेको पाइएको छ । उनले धर्मको नाममा जनताबाट रकम उठाई ठगी गरेका हुन् । भक्तपुरको सिर्जनानगरमा पनि माताको नाममा ठगीधन्दा चलेको छ । यस्तर्फ पनि सरकारले ध्यान दिनुपछि ।

देशको भूभाग सुरक्षा गर्नु सरकारको दायित्व हो । आफ्नो देशमा जन्मिएको नागरिकलाई शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीलगायत विभिन्न सेवा सुविधा उपलब्ध गराउनु पनि सरकारकै दायित्व हो । कर उठाएर, विदेशीबाट अनुदान वा ऋण लिएर देश विकास गर्नु पनि सरकारकै दायित्व हो ।

महिलाले शिशु जन्माएपछि उसमा अभिभावकका भन्दा बढी अधिकार सरकारको हुन्छ । तर, सरकारले केही गर्न नसकेको भन्दै धुर्मुस-सुन्तली र कृष्ण कडैलजस्ता व्यक्तिले जनता ठगेका छन् । देशमा आर्मी छ, प्रहरी छ, सशस्त्र छ । शिक्षा, स्वास्थ्यका लागि पनि सरकारका निकायहरू छन् ।

गरिव, असहाय, दुखीलाई निःशुल्क शिक्षा वा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराएको छ, सरकारले । तर, यसलाई ओभेलमा पारेर सरकारले केही गर्न नसक्ने भ्रम फैलाई समाज सेवाको नाममा धुर्मुस-सुन्तली र कृष्ण कडैलजस्ता व्यक्तिहरूले जनतालाई लुट्नु लुटेका छन् ।

धुर्मुस-सुन्तली गरिव परिवारमा जन्मिएका साधारण कलाकार हुन् । कडैल पनि नेपाली सेनाका पूर्वकर्मचारी हुन् । यद्यपि, आज उनीहरूसँग अबोको सम्पत्ति छ । यत्रो सम्पत्ति यीनीहरूले कसरी जोडे ? यसबारे सरकारले छानबिन गर्नेपछि । अब सर्वसाधारण जनताले पनि बुझ्दैनबुझी कसैलाई सहयोग गर्नुहुन्न । किनकि व्यक्ति वा संस्थाले गर्दा देश विकास हुदैन ।

भाषा–साहित्य

साहित्यकार तिलकप्रकाशको कृतिहरूका भूमिका सार्वजनिक

भक्तपुर - पाका नब्बे वर्षीय साहित्यकार तिलक प्रकाशका दुई कृति एकै साथ सार्वजनिक भएका छन् । लामो समय देखि लेखनलाई नै जीवन साथी बनाउँदै आएका तिलक प्रकाशको “आत्मकथा मेरो कथा मेरो व्यथा र उहाँका विभिन्न कृतिहरूका भूमिका“ संकलन भएका पुस्तक एकै साथ विमोचन भएको हो । भक्तपुरको दूधपाटीस्थित एक रेस्टुरेन्टमा तिशा ट्रस्टले आयोजना गरेको एक कार्यक्रमद विच लेखक तिलक प्रकाशका दुई कृतिहरू ‘मेरो कथा, मेरो व्यथा’ र ‘तिलक प्रकाशका कृतिहरूका भूमिका’ नामक दुई कृति विमोचन क्रमशः पूर्व सभामुख दमननाथ ढुङ्गाना र नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका उपकुलपति विमल निभाद्वारा गरिएको हो ।

कार्यक्रममा पूर्व सभामुख ढुङ्गानाले नेपालको राजनीतिक क्षेत्रमा तिलक प्रकाशको भूमिका महत्त्वपूर्ण रहेको उल्लेख गर्दै राजनीतिक रूपमा निष्ठा वान व्यक्ति भएर पनि छलछामको राजनीति गर्न नजान्दा पछि परेको बताउदै साहित्यिक कर्मले तिलक प्रकाशको छवि उच्च बनेको चर्चा गरे । त्यस्तै ढुङ्गानाले साहित्यकार तिलक प्रकाशको जीवनका साथै विभिन्न लेख र विचारहरूबाट वर्तमान राजनीतिक व्यक्तित्वहरूले पाठ सिक्नु पर्नेमा जोड दिदै अहिलेको राजनीतिमा इमान हराउँदै जाँदा राजनीतिप्रति नै नयाँ पुस्ताको वितृष्णा बढिरहेको कारण राजनीतिक दलका नेताहरू सुध्निनु सक्नु पर्ने औत्प्राएका थिए ।

सो कार्यक्रममा नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका उपकुलपति एवम् साहित्यकार विमल निभाले लेखक तिलक प्रकाशको साहित्य उँचो रहेको बताउदै तिलक प्रकाशलाई राजनीतिले भन्दा साहित्यले परिचित गराएको टिप्पणी गर्दै नवीनतम कृतिका साथै वीर गन्थ नामक पुस्तकबाट आफू ज्यादै प्रभावित भएको उल्लेख गरे। यस्तै उपकुलपति निभाले लेखक तिलक प्रकाशमा राजनीतिक मात्र नभएर ऐतिहासिक चेतसमेत रहेकाले वीरहरूको जीवनी लेखन गरेर नेपाली साहित्यमा ठूलो योगदान दिएको बताएका थिए । यसै क्रममा अर्का लेखक एवम् चिन्तक ओमचरण अमात्यले लेखक तिलक प्रकाशको व्यक्तित्व र कृतित्वको बारे चर्चा गर्दै आफ्नो पुस्तकमार्फत जनाएको अभिव्यक्तिप्रति राजनीतिक दलहरू र नेपालीहरू सचेत हुनुपर्ने बताएका थिए । उक्त कार्यक्रममा सञ्चारकर्मी सन्जिव दुलाललाई तिशा इनले लेखन वृत्तिसमेत प्रदान गरेको थियो । तिशा इनले हरेक वर्ष भक्तपुरको कला, साहित्य, संस्कृति, लेखन विधामा क्रियाशील व्यक्ति तथा संघसंस्थालाई आर्थिक सहयोग गर्दै आइरहेको छ । त्यहीँ सिलसिलामा यस वर्ष पत्रकार दुलाललाई नगद पचास हजार पाँच रुपैयाँ प्रदान गरिएको तिशा इनका सञ्चालक प्रशान्त कायस्थले बताए ।

कार्यक्रमको अवसरमा लेखक तिलक प्रकाशले आफूले जीवनमा भोगेका, अनुभव गरेका विषयहरूलाई समावेश गरी आत्मवृत्तान्त लेखेको बताउदै यसरी पुस्तकका साथै अन्य पुस्तकहरू प्रकाशनमा सहयोग गर्ने अतिगव बनेपानी र सुमि बनेपालीलाई सम्मान गरिएको थियो । त्यस्तै तिशा ट्रस्टका रन्जन कायस्थले पुस्तक प्रकाशन गर्नुको कारण बारे उल्लेख गर्दै आगामी दिनमा पनि विभिन्न साहित्यिक गतिविधि गर्ने लक्ष्य रहेको बताए ।

पाका लेखक एवं साहित्यकार तिलक प्रकाशका ८ वटा नेपाल भाषाका र ८ वटा नेपाली भाषाका विभिन्न पुस्तकहरू प्रकाशन भई सकेका छन् । हालका दिनमा समेत दैनिक १८ घण्टा सम्म पुस्तकमा नै रमाउने कायस्थका प्रकाशित कृतिहरूमा योमरी उक्ति सङ्ग्रह, धनमाया लघु खण्डकाव्य, यौन ज्ञान मनोविज्ञान, नगःजः निबन्ध सङ्ग्रह, ख्वाँव भुसुका शोक काव्य, वयागु हाथ्या कथा सङ्ग्रह, उत्सर्ग कविता सङ्ग्रह, परिवार नियोजन के हो किन, कसरी ?, यौन ज्ञान मनो विज्ञान, शारदा शोक काव्य, लक्ष्मण रेखा निबन्ध सङ्ग्रह, भुक्त नजानेको राष्ट्रवादी नेता विपी कोइराला, वीर गन्थ ६० सपूतहरूको गाथा लगायतका पुस्तक प्रकाशन भई सकेका छन् । प्रायः जसो कलम कालीलाई नै साथी बनाएर बस्ने तिलक प्रकाशका दैनिक पत्रपत्रिका तथा विभिन्न अन्य पुस्तक तथा जर्नल एवं पत्रपत्रिकामा लेख रचनाहरू प्रकाशित हुँदै आएका छन् ।

- राजेश दिदिया

कला–मनोरञ्जन

रंगेली फागुन २५ गते रिलिज हुने

काठमाडौँ - प्रदर्शनको तयारीमा रहेको चर्चित नायक दयाहाङ राई अभिनीत चलचित्र ‘रंगेली’मा ग्याडस्टर चरित्रमा देखिदैछन् । उनको यो ‘छड्के’पछिको दोस्रो ग्याडस्टर चलचित्र हो । ‘रंगेली’को ट्रेलरअनुसार दयाहाङले निर्वाह गरेको पात्र विजय पत्नी सुख र पैसा कमाउने उद्देश्यले ग्याडस्टर बन्छ । नायक दयाहाङका अनुसार ‘रंगेली’को चरित्रलाई भोगीय हिसावले भिन्न भएको र उनको ‘गे’ चरित्र छन् । ती चरित्रमा नेगेटिभ र पोजेटिभ दुवै कलाको प्रस्तुति रहेको छ । चलचित्र रंगेलीको चरित्रलाई ‘गे’ चरित्र मान्न सकिन्छ, तर आमदर्शकको सोचाइबाट हेर्दा यसमा ‘डार्क’ चरित्र नै देखिन्छ । चलचित्रमा विजयभित्र रहेका मानवता र अनुभूतिका कुरा रहेको बताइन्छ । चलचित्रमा दयाहाङले चित्रण गरेको विजय नामक पात्र समाजका लागि घातक हुने टिप्पणी छ । समग्रमा यो चलचित्रमा दयाहाङ ‘एन्टिहिरो’ चरित्रमा छन्, जुन सामान्य पात्र परिस्थितिवश असामान्य बन्दछ । चलचित्र पर्दामा

विजय जस्तो मान्छे निस्कियो भने हामीलाई नै घात हुन्छ कि भन्ने अनुभूति गराउँछ जस्तो लागे पनि चलचित्रमा दयाहाङको अभिनय चरित्रले समाजका एकदमै सामान्य मान्छेको जीवनलाई उठान गरेको देखाइएको छ । रंगेलीमा सामान्य मान्छे कसरी असामान्य हुँदै जान्छ भन्ने कथा वस्तुमा आधारित रहेको छ । त्यसरी दयाहाङ राईको चरित्र निर्माण बारे, दर्शकले चरित्र हेरिरहँदा पर्दामा आफै भएको महसुस गर्न पाउनाले यही जीवन बाँचिरहेका छन् वा सहज जीवनयापन गर्न सकेका छैनन् ।’ उनले आफूले अभिनय गरेको चरित्र कुनै उद्देश्य प्राप्तिका लागि कति भौतारिएको भन्ने चित्रण छ । त्यसले आफूलाई स्थापित गर्ने तर्फ अधि बढेको छ,’ आभास गराउछ । चलचित्र रंगेलीमा विजयको चरित्र आफैमा चाख लाग्दो छ । ‘विजयले पाउने साथीको साथ, आफूभन्दा अग्रजले दिएको माया, प्रेमिकाले दिएको साथ चाख लाग्दो रहेको छ । यति हुँदाहुँदै पनि वरपरकाले उसका कमजोरीलाई हेतियार बनाइरहेका हुन्छन् । जसले हेतियार बनाउन खोज्छ, उसको लागि त्यो कसरी फर्केर आउँछ भन्ने कुरा चाहिँ सबैभन्दा चाख लाग्दो मानिन्छ । मूलतः चलचित्रमा कसैलाई पनि हीनभावले हेर्नु हुँदैन भन्ने सन्देश अझ बढी चाख लाग्दो छ । भन्ने पर्दा चलचित्रमा विजयको चरित्र जीवनमा इमान्दारका साथ हिँड्ने प्रयास गरिरहेको अनुभूत गर्न सकिन्छ। मान्छेलाई पावर र पैसाले केही माथि पुगेको घमण्ड जगाएको अनुभूत गर्नउछ । त्यो मान्छेको स्वभाव नै हो । विजयको मनोविज्ञानभित्रको चापको यात्रा, समाजमा देखिने खलपात्रले पनि ती पात्रलाई समाजले ‘इग्नोर’ गर्ने गरेको चरित्र प्रस्तुत छ । यसरी दयाहाङद्वारा अभिनीत ‘रंगेली’ को निर्देशन तथा लेखन अर्जुन सुवेदीले गरेका हुन् । चलचित्रमा मिरुना मगर, अर्पण थापा, प्रवीण खतिवडा, रमेश वुढाथोकी, सुन्दर धिताल र रूपेश भ्ना ले पनि अभिनय गरेका छन् । रंगेली चलचित्र यहीँ फागुन २५ गते रिलिज हुने तयारीमा रहेको छ ।

**निर्मल, सफा र स्वच्छ पानीमा
आधुनिक प्रविधिबाट सबै प्रकारका
कपडा धुनका लागि सधैं हामीलाई
सम्भन्नुहोस् ।**

नोट : होम डेलिभरीको पनि व्यवस्था छ ।

HYGIENIC DRY

**CLEANERS & LAUNDRY
Gwarko-17, Lalitpur, Nepal
RECEIVING | DELIVERING**

प्रो.आर.एम.राई, मो.९८२३१९४३७३, ९८४४२७८६५७

हिरासतमा पुस्तकालय अभियान प्रभावकारी बन्दै

काठमाडौँ- नेपाल प्रहरीले मुद्रा चल्ने प्रहरी कार्यालयहरूमा ुहिरासतमा पुस्तकालय; अभियान सञ्चालनमा ल्याएको छ । नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० अन्तर्गत नवप्रवर्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्य अनुरूप फौजदारी कसुरको अनुसन्धान गर्ने प्रत्येक प्रहरी कार्यालयहरूले हिरासत पुस्तकालयको व्यवस्था गर्ने प्रावधान अनुसार अभियान सञ्चालन गरिएको हो । विभिन्न मुद्दाको अनुसन्धान प्रक्रियाको क्रममा अपराधिक क्रियाकलापमा संलग्न भएको अभियोगमा पक्राउ परेका व्यक्तिहरूमा सकारात्मक सोचको विकास गर्ने उद्देश्य अभियानको रहेको छ । छोटो समयमा नै अभियान प्रभावकारी हुँदै गएको छ । हालसम्म नेपाल प्रहरीका २२१ वटा मुद्रा चल्ने कार्यालयमध्ये २०० कार्यालयमा हिरासत पुस्तकालय अभियान सुरुारू गरिएको छ । ती मध्ये काठमाडौँ उपत्यका प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १९ वटा, कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत ३८ वटा, मधेश प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत ३५ वटा, बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत २३ वटा, गण्डकी प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १५ वटा, लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत ३७ वटा, कर्णाली प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १३ वटा र सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत २० वटा छन् । पुस्तकालयमा विभिन्न विधाका उपन्यास, कथा, कविता, निबन्ध, धार्मिक ग्रन्थ, कानून, सामान्यज्ञानको साथै विभिन्न व्यक्तिका जीवन संघर्ष, जेल जीवन, राजनीतिक विचार, सिद्धान्त, व्यावसायिक सीप, उत्प्रेरणा, सकारात्मक सोचका विषयमा लेखिएका पुस्तकहरू रहेका छन् ।

दैनिक जीवनमा आइपर्ने समस्या र समाधानका विषय समेटिएका पुस्तक पनि राखिएको छ ।

नेपाल प्रहरीका केन्द्रीय प्रहरी प्रवक्ता प्रहरी नायव महानिरीक्षक भिम प्रसाद ढकाल भन्नुहुन्छ, ूम आफै कर्णाली प्रदेश प्रहरी कार्यालय सुर्खेतको प्रमुख रहँदा प्रदेश प्रहरी र मातहत कार्यालयहरूमा अभियानको थालनी गरेको हुँ । हिरासतमा रहेकाहरूलाई समय कटाउन सजिलो होस् भन्ने अभिप्राय छ । उनीहरूलाई पढाइमा सहभागी गराई असल नागरिक बन्न उत्प्रेरित गर्ने उद्देश्य हो । त्यसको साथै उनीहरूमा सकारात्मक सोचको

विकास र मनोविज्ञानमा परिवर्तन आउने विश्वास रहेको छ । उनीहरूमा हिरासतको समयलाई समेत उत्पादनशील र अध्ययन तथा ज्ञानवर्धक शिक्षामा सहयोग गर्न यसले सहयोग पुर्‍याउने अपेक्षा छ ू ।

पुस्तकालयलाई स्वेच्छिक रुपमा पनि पुस्तक प्राप्त हुने गरेको छ । प्राप्त पुस्तक व्यवस्थित तरीकाले राखिन्छ । प्रहरी हिरासतमा रहेकाहरूले लिएको पुस्तक भरपाइ गरी पढ्न दिने, पढिसकेपछि फर्काउने र अर्को पुस्तक पढ्न पाउने व्यवस्था मिलाइएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय गुल्मीमा पुस्तकालय स्थापनाको अनुभव सुनाउँदै कार्यालयका तत्कालीन प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक नविन किशोर प्रधान भन्नुहुन्छ, “थुनुवाको आचरण, व्यवहार र सोचमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने प्रकृतिका पुस्तक राख्न हामीले विशेष पहल गरी सोही अनुसारका प्रेरणादायी पुस्तकहरू राखेका छौं ।” थुनामा रहेकाहरूले पुस्तकालयबाट लाभ लिइरहेको र आन्तरिक कार्यविधि बनाएर पढ्ने व्यवस्था मिलाइएको उहाँको भनाई छ ।

पुस्तकालयले थुनुवामा अध्ययन अभिरूचि जगाउन र अध्ययनप्रति लगाव बढाउन सहयोग पुर्‍याएको छ । अध्ययनबाट आफ्नो आचरण, व्यवहार र सोचमा सकारात्मक धारणा बनाउन सहयोग पुगेको छ । शिक्षाले मात्रै मानिसलाई चेतनशील बनाउँछ, भन्ने तथ्य सावित गराएको छ ।

प्रहरी नायव महानिरीक्षक ढकाल भन्नुहुन्छ, “प्रहरीको यो अभियानलाई अझ प्रभावकारी बनाउन नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी, सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाको अहम् भूमिका रहने गर्दछ । पुस्तकालयका लागि आवश्यक पर्ने पुस्तकहरू संकलनमा सबैको हातेमालोको अपेक्षा गरिएको छ ।” कारागारमा होस् वा हिरासतमा रहँदा मनोविज्ञान बदल्ने खालका महत्त्वपूर्ण पुस्तक पढेपछि रुपान्तरण आउने हुनाले सोही अनुसारका पुस्तक राख्ने गरिएको छ ।

यसैगरी हालसम्म ७२ वटा कारागारहरूमा समेत पुस्तकालयहरू सञ्चालनमा छन् । ती मध्ये काठमाडौँ उपत्यका प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत ३ वटा, कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १४ वटा, मधेश प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत ५ वटा, बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १० वटा, गण्डकी प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १० वटा,

लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १३ वटा, कर्णाली प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत ८ वटा र सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत ९ वटा छन् ।

हिरासत तथा कारागार पुस्तकालयबाट आफूहरूलाई निकै राम्रो भएको र पढेर नयाँ नयाँ कुरा सिक्ने मौका पाएको भनाइ थुनुवा तथा कैदीबन्दीहरूको रहेको छ ।

त्यस्तै सुर्खेतको वीरेन्द्रनगर नगरपालिका-११ स्थित चन्द्रा ईन्जिनियरिङ वर्कसपको कामदार बस्ने कोठाबाट अवैध लागूऔषध ब्राउन सुगर जस्तो देखिने पदार्थ ७ सय ७० मिलिग्रामसहित ३ जनालाई शनिवार राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा सोही कोठामा बस्ने २८ वर्षीय प्रवेश सापकोटा, १८ वर्षीय र १७ वर्षीय किशोर रहेका छन् । प्रहरी चौकी सुब्बाकुनाबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

कैलाली, धनगढी उपमहानगरपालिका-३ भन्सार रोडबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ १ सय ५० मिलिग्रामसहित गोदावरी नगरपालिका-२ बस्ने २७ वर्षीय राजन मल्ललाई आइतबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलाली र प्रहरी चौकी त्रिनगरबाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ आउँदै गरेका उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो । यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै सुनसरीको ईटहरी उमहानगरपालिका-५ स्थित सडकमा प्रदेश नम्बर १-०२-०४६ प २८६२ नम्बरको स्कुटर ना. ६ ख ६५७५ नम्बरको ट्रकमा ठोक्किएर आइतबार दिउँसो दुर्घटना हुँदा स्कुटर चालक सोही ठाउँ बस्ने ३२ वर्षीय रविन राईको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा घाइते भएका उनको धरान घोपामा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । ट्रक चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

नवलपरासी पूर्व, गैँडाकोट नगरपालिका-२ भृकुटी चोकमा वा.प्र ०६००१ ख ०१९६ नम्बरको बसले ना.३६ प ९०४५ नम्बरको स्कुटरलाई ओभरटेक गर्ने क्रममा ग.१ च ७५५२ नम्बरको एम्बुलेन्समा ठोक्किएर आइतबार बिहान दुर्घटना हुँदा एम्बुलेन्समा सवार डाइलोलिसिको विरामी मध्यबिन्दु नगरपालिका-१२ बस्ने ७५ वर्षीय मान बहादुर कुमालको मृत्यु भएको छ ।

जवाफदेहिताको संस्कृति निर्माण गरी कार्य गर्नुपर्ने : गृहमन्त्री श्रेष्ठ

काठमाडौँ - उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले संविधान र कानुनले व्यवस्था गरे बमोजिम आफ्ना कार्यहरूलाई निर्देशित गर्ने, संस्थागत एवम् व्यवसायिक समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्धन गर्ने, सामूहिक एवम् व्यक्तिगत जवाफदेहिताको संस्कृति निर्माण गरी नागरिक पहिलो भन्ने सिद्धान्त अनुकूल कार्य गर्नुपर्ने बताएको छ ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय र लुम्बिनी प्रदेश सरकार, गृह

मन्त्रालयको संयुक्त आयोजनामा विद्यमान सुरक्षा अवस्था, समस्या तथा चुनौति र आगामी कार्यभार लगायतका विषयमा विहीवारदेखि नेपालगंजमा सुरु भएको लुम्बिनी प्रदेशस्तरीय सुरक्षा गोष्ठी, २०८० को उद्घाटन गर्दै उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्री श्रेष्ठले उक्त कुरा बताएको हो ।

गृहमन्त्री श्रेष्ठले संघीय व्यवस्थाको कार्यान्वयनसँगै नयाँ नयाँ अवसर तथा चुनौतीहरू देखा परेको उल्लेख गर्दै नीति, कार्यक्रम, आन्तरिक

क्षमता समेत सोही अनुरूप निरन्तर समायोजन गर्दै जानुपर्ने आवश्यक रहेको बताए । तहगत सरकारका निकायहरू बीचको समन्वय बढाउँदै स्थानीय प्रशासन थप प्रभावकारी बनाउन यस प्रकारका अन्तरक्रियात्मक कार्याशाला गोष्ठीले विशेष महत्व राख्ने उहाँले विश्वास व्यक्त गरे । नेपाल सरकारले लिएको “सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धि” को लक्ष्य हासिल गर्न स्थानीय प्रशासन र सुरक्षा संयन्त्रको प्रभावकारी परिचालन महत्वपूर्ण आधार भएको चर्चा गर्दै मुलुकको आर्थिक सम्वृद्धिको लागि वातावरण निर्माण गर्ने र ऐतिहासिक परिवर्तनले ल्याएका लाभहरू जनताले उपभोग गर्ने वातावरण निर्माण गर्न तथा व्यवस्थाप्रति जनताको भरोसा अझ उचो बनाउन सुरक्षा र विकासलाई सँगसँगै लैजानुपर्ने आवश्यक रहेको धारणा राखे । सुशासन, स्थिरता र विकासका लागि मन्त्रालयले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारको सहकार्यमा

निरन्तर कार्य गरिरहेको समेत उनले जानकारी दिएका थिए । गृहमन्त्री श्रेष्ठले लागू औषध दुरुपयोग नियन्त्रण, प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक सम्पदाको संरक्षण साना हातहतियारको अवैध ओसारपसार नियन्त्रण गैर व्यावसायिक क्याकलापको नियन्त्रण गरी उपभोक्ता र सर्वसाधारणको हित संरक्षण समेत उत्तिकै महत्वपूर्ण विषय भएकोले यो क्षेत्रहरूमा समेत योजनावद्ध रुपमा कार्ययोजना बनाई कार्य गर्न आग्रह गरे ।

लुम्बिनी प्रदेशस्तरिय सुरक्षा गोष्ठीबाट यस प्रदेशको विषयमा केन्द्रित भई राष्ट्रियस्तरमा समेत शान्ति, सुशासन र स्थिरताको लागि उपयोगी हुने सुझाव, रणनीति र कार्ययोजना निर्माण हुने विश्वास व्यक्त गरे ।

गृह सचिव दिनेश भट्टराई, लुम्बिनी प्रदेश सरकार र गृह मन्त्रालयका मन्त्री सन्तोष कुमार पाण्डेयले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेको उक्त कार्यक्रममा लुम्बिनी प्रदेश सरकार, गृह मन्त्रालयका सचिव लालबाबु कवारिले स्वागत मन्तव्य तथा गोष्ठीको उद्देश्य सम्वन्धी जानकारी दिएको थियो । गोष्ठीमा प्रहरी महानिरीक्षक बसन्त बहादुर कुँवर, सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक राजु अर्याल, राष्ट्रिय अनुसन्धानका अतिरिक्त मुख्य अनुसन्धान निर्देशक, लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत विभिन्न जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू एवम् प्रदेश अन्तर्गत प्रहरी कार्यालयका प्रमुखहरूको सहभागिता रहेको उक्त दुई दिवसीय गोष्ठी शुक्रबार सम्पन्न भएको थियो ।

खेलकुद

नेपाल चार विकेटले पराजित

काठमाडौँ - घरेलु मैदानमा आयोजित आइसीसी विश्वकप लिग-२ क्रिकेटअन्तर्गत पहिलो त्रिदेशीय एकदिवशीय अन्तर्राष्ट्रिय शृङ्खलामा नेपालले अन्तिम खेलमा नेदरल्यान्ड्ससँग ८ विकेटले पराजित हुन परेको छ । किर्तीपुरस्थित त्रिवि क्रिकेट मैदानमा टस हारेपछि ब्याटिङको जिम्मा पाएको नेपालले केवल एक सय ७३ रनको लक्ष्य दिएको थियो । नेदरल्यान्ड्सले ३८.५ ओभरमा २ विकेट गुमाएर लक्ष्य पुरा गर्‍यो । नेदरल्यान्ड्सका लागि अविजित रहँदै विक्रम जित सिंहले ५८ र साइब्रान्द इंगलबेच्छले ४६ रन बनाउन सफल भए । यी दुई टिम विच एक सय २ रनको साभ्फेदारी बन्यो ।

पहिलो विकेटका लागि ६१ रनको साभ्फेदारी गर्दै नेदरल्यान्ड्सले शानदार सुरुवात गरेको थियो । प्रारम्भिक ब्याट्सम्यानद्ध म्याक्स ओदोद २८ र माइकल लेविटले ३९ रन बनाउन भ्याए भने नेपालका दीपेन्द्रसिंह ऐरी र ललितनारायण राजवंशीले एक-एक विकेट मात्र लिन सके । यस शृंखलामा नेपालले खेलेका चारमध्ये ३ खेलमा पराजय हुनु परेको छ । पहिलो खेलमा नामिबियासँग पराजित भएको नेपालले दोस्रो खेलमा नेदरल्यान्ड्सलाई हराएको थियो । तत्पश्चात् दुवै खेलमा नेपालले नामिबिया र नेदरल्यान्ड्ससँग हार बेहोर्न परेको हो । विश्वकप लिग २ मा नेपालले ४ खेलबाट २ अंक, नेदरल्यान्ड्सले ४ खेलबाट ४ अंक र नामिबियाले ४ खेलबाट ६ अंक रहेको छ ।

भापा गोल्ड कपको मुख्य प्रायोजक यती ब्रुअरी

बिर्तामोड - भापा गोल्ड कपको छैटौँ संस्करणका लागि मुख्य प्रायोजकसँग सम्मौता भएको छ । छैटौँ भापा गोल्ड कपलाई यती ऋअरीको उत्पादन अर्नाले गर्ने भएको छ ।

भापाको बिर्तामोडस्थित सहारा नेपाल साकोसको कन्फ्रेन्स हलमा शुक्रबार (आज) पत्रकार सम्मेलन गरेर मुख्य प्रायोजक अर्ना र भापा गोल्ड कपवीच सम्मौतामा हस्ताक्षर तथा आदान-प्रदान भएको हो । भापा गोल्ड कपका अध्यक्ष विनोद बस्नेत र यती ऋअरीका कोशी प्रादेशिक मेनेजर विदुर तिम्सिनाले सम्मौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेका छन् । हस्ताक्षरपछि उक्त सम्मौतापत्र आदान-प्रदान गरिएको थियो । गोल्ड कपका महासचिव गजेन्द्रबहादुर पौडेलले स्वागत गरेको कार्यक्रममा यति ऋअरीका सेल्स मेनेजर सरोज खतिवडा, भद्रपुर भापा गोल्ड कपका अध्यक्ष दिपेश ढकाल, महासचिव तथा भद्रपुर नगरका निवर्तमान नगरप्रमुख जीवनकुमार श्रेष्ठ, उपाध्यक्ष गौरव सुब्बालगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

भापा गोल्ड कप सबैको गौरव भएकाले सबैको साथ र सहयोग आवश्यक भएको अध्यक्ष बस्नेतले बताएका छन् । धन हुनेले धन र मन हुनेले मनवाट साथ र सहयोग गर्न अध्यक्ष बस्नेतले आग्रह गरेका छन् ।

कार्यक्रमको सञ्चालन गोल्डकपका सचिवालय सदस्य तथा सञ्चारकर्मी केशव भट्टराईले गरेका थिए । प्रतियोगिता यही फागुन १९ गतेदेखि २८ गतेसम्म बिर्तामोडस्थित डोमालाल राजवंशी रंगशालामा हुनेछ ।

रंगशालामा करिव १० हजार दर्शक बस्न सक्नेगरी बाँसको प्यारापिट निर्माणको गरिएको छ । मैदानको स्तरोन्नति सकिएको छ ।छैटौँ संस्करणको भापा गोल्ड कपको विजेताले नगद १३ लाख र दोस्रो हुने टोलीले ७ लाख रुपैयाँ प्राप्त गर्नेछ । गोल्डकप सम्पन्न गर्न एक करोड ४० लाख रुपैयाँ खर्च लाग्ने अनुमान गरिएको छ ।

प्रतियोगितामा आयोजकको तर्फबाट भापा ११ फुटबल क्लब, तीन विभागीयसहित नेपालका ए डिभिजन क्लब र मोफसलका क्लबको सहभागिता रहनेछ ।

म्यानचेस्टर सिटी र आर्सनलको जित

एजेन्सी - स्पेनिश क्लब बार्सिलोनाको गएराती सम्पन्न लालिगा अन्तर्गतको खेलमा सानदार जित हात पारेको छ । बार्सिलोनाले गेटाफे माथि ४-० को फराकिलो जित निकालेको हो । धेरै समयपछि खेलमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेको बार्सिलोनाले चार गोल गर्न पुग्यो ।

खेलको २०औँ मिनेटमा राफिन्हाले गोल गर्दै खेलमा बार्सिलोनालाई अग्रता दिलाएका थिए । जुल्स कुन्डेले आफ्नै हाफबाट खेलेको पासमा गोल गर्दै उनले खेलमा सुरुवाती अग्रता दिलाएका थिए ।

५३औँ मिनेटमा बार्सिलोनाले अग्रता दोब्बर बनायो । आन्द्रेयास क्रिसटिन्सनको पासमा सहजै गोल गर्दै जोआओ फेलिक्सले अग्रता दुई गोलको बनाएका थिए ।

६१औँ मिनेट फ्रेन्की डि योडले खेलको तेस्रो गोल गरे । राफिन्हाले दिएको पासमा किपर बिट भइसकेको अवस्थामा गोल गर्दै उनले खेलको तेस्रो गोल गरेका थिए । त्यसपछि, खेलको अन्त्यतिर फर्मिन लोपेजले गोल गर्दै सानदार जित सुनिश्चित गर्ने ।

जित पछि, बार्सिलोना २६ खेलमा ५७ अंक सहित दोस्रो स्थानमा उक्लिएको छ । २५ खेलमा ६२ अंकसहित रियल म्याड्रिड पहिलो स्थानमा छ । समान २५ खेलमा ५६ अंक भएको जिरोना तेस्रो छ ।

त्यस्तै इंग्लिस प्रिमियर लिगमा उपाधि दौडमा रहेका म्यानचेस्टर सिटी र आर्सनल शनिवार विजयी भएका छन् । सिटीले फिल फोडेनको गोलमा बर्नमाउथलाई १-० ले पराजित गरेको छ । उनले २४ औँ मिनेटमा गोल गरे ।

आर्सनलले न्युकासल युनाइटेडलाई ४-१ ले पराजित गर्यो । स्मेन वुटमनले १८औँ मिनेटमा आत्मघाती गोल गरेपछि, आर्सनलले अग्रता लियो । काइ हाभार्टले २४औँ, बुकायो साकाले ६५औँ र जाकुब क्विबोरोले ६९औँ मिनेटमा गोल गरेपछि टोली ४-० ले अगाडि रह्यो। न्युकासलका लागि ज्याक विल्लकले ८४औँ मिनेटमा गोल फर्काए । शनिवारको नतिजापछि, सिटीले शीर्ष स्थानको लिभरपुलसँग अंकदूरी १ मा घटाएको छ । २६ खेलबाट लिभरपुलको ६०, दोस्रो स्थानको सिटीको ५९ र दोस्रो स्थानको आर्सनलको ५८ अंक छ ।

शनिवारका अन्य खेलमा फुलहमले म्यानचेस्टर युनाइटेडलाई २-१ ले, एस्टन भिल्लाले नटिङहम फरेस्टलाई ४-२ ले, क्रिस्टल प्यालेसले बर्नलीलाई ३-० ले हराएको छ । ब्राइटन र एभर्टनले १-१ को बराबरी खेले ।

सुशासन.....

खडा गरेको स्थिति छ । जबकि, संसदले यस पटक जसरी पनि देश अनि देशवासीका लागि आवश्यक पर्ने ऐन, कानुन निर्माण गर्न महत्वपूर्ण विधेयक प्रस्ताव गदै पारित गर्न पर्ने उद्घोष सरकार र स्वयं संसद सचिवालयलेसमेत गरेको थियो । जसका लागि र ाजनीतिक दलहरू पनि गम्भीर र सम्प्रेदनशील बन्दै सर्वसाधारण नागरिकदेखि सरोकारवाला जो-कोहीको निमित्त अत्यावश्यक विधेयक पारित गर्नु पर्ने भनाईहरू प्रकाशमा आइरहेका थिए । त्यस्तै जनअपेक्षा पनि विगतमा जे भएपनि वर्तमान चालू संसद बैठकले निश्चय नै धेरै विधेयक छलफलका लागि प्रस्ताव भई पारित हुनेमा अभ्र विश्वस्त छन् । यद्यपि आमनागरिकको चाहना र विश्वासमा आघात पुग्ने हो भने, जनप्रतिनिधिमूलक संसदका सांसद अनि संसदकै अस्तित्व माथि खेलवाड भईरहेको आक्षेप लाने राजनीतिका जानकारहरू बताउँछन् । तसर्थ सत्तापक्ष हुन वा प्रतिपक्ष कसैले पनि व्यक्तिगत अनि दलगत स्वार्थ भन्दा पनि देश र आमनागरिकको हितमा कार्य गर्न चुनावताकाको प्रतिबद्धता र आश्वासनलाई शिरोधार्य गदै सकारात्मक र सर्वमान्य सवालमा ऐक्यबद्धता जनाउँदै अधि बढ्न सक्नु पर्दछ । नकि, कुनै सत्तापक्षको नेता वा मन्त्री अनि प्रतिपक्ष निकट मानिने सांसद, कर्मचारी नै किन नहुन तिनले देश अनि नागरिकको निमित्त घात गरेका छन् भने कानुनी कारवाही गर्न जनप्रतिनिधिको हैसियतले मेर े-तेरो नभनि गैरकानुनी, गैर जिम्मेवारी जस्ता अवैध कार्यमा संम्लग्न को-कसैको संरक्षण गर्ने पक्ष लाग्न नहुने टिप्पणी सरोकार वालाहरूले गरेका छन् । यसरी संसद्मा रहेका सत्तारुढदेखि प्रमुख प्रतिपक्ष, प्रतिपक्ष सबैले देश र नागरिकको पक्षमा उभिदै भ्रष्ट, जनघाती राष्ट्रघाती, तस्करी, भ्रष्टचारी सांसद, मन्त्री, कर्मचारी नै किन नहुन तिनलाई हदैसम्म कारवाही गरिनु पर्छ भन्नेमा मतै क्य हुनै पर्दछ । यस बारे संसद्मा प्रतिपक्षले उठाएको बहालवाला तीन मन्त्रीले अनियमितता र भ्रष्टाचार गरेकाले नैतिकताको आधारमा राजिनामा दिनु पर्ने वा प्रधानमन्त्रीले बर्खास्त गर्नुपर्ने भनि आवाज उठाउदै गर्दा सर कार पक्षले भने, संसदको गरि मामय पद सम्हाली रहेका महासचिवले गैरकानुनी रूपमा लिइएको ३,३ वटा नागरिकताको विषयमा पनि आवाज उठाउदै कानुनी कारवाही गरिनु पर्ने आवाज उठाई नराम्रालाई नराम्रै भन्ने सत्यता पुष्टि गर्न सबै पक्ष एकमत हुनुपर्ने सरोकार वालाहरूको सुझाएका छन् । जसले मुलुकमा हरेक खाले भ्रष्टाचार, कालोबजारी, तस्करी, ढिलासुस्ती, कमिशनखोरी अन्त्य भई देशमा सुशासन, समृद्धि, विकास सम्भव हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । अन्यथा त्यो हाउगुजी मात्रै सावित हुनेछ ।

फोनिजद्वारा.....

छ । फोनिजका अनुसार तथ्य र प्रमाणका आधारमा पनि नेपाल पत्रकार महासंघ (तत्कालीन ने पाल पत्रकार संघ)का संस्थापक अध्यक्ष सत्यनारायण बहादुर श्रे ष्ठ नै भएको प्रष्ट हुँदाहुँदै नेपाल पत्रकार महासंघले संस्थापक अध्यक्षको रुपमा नेपाली कांग्रेसका सन्त नेता मानिएका कृष्णप्रसाद भट्टराईलाई मान्दै आइरहेको छ । महासंघले सही र सत्य इतिहास मेटाउने कार्य गरेकोमा विरोध गदै नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघले आन्दोलनको कार्यक्रम सार्वजनिक गरेको हो

। त्यसरी पत्रकार महासंघले गरे को गलत इतिहास सुधारं माग गदै फोनिजले एक विज्ञप्ति जारी गरी आन्दोलनका कार्यक्रमहरु सार्वजनिक छ । जस अनुसार आज फागुन १४ गते सोमवार बिहान ७ बजे फोनिजका सबै समितिका नेतृत्वसँग आन्दोलन बारे भर्चुअल सम्वाद गर्ने भएको छ । भोलि फागुन १५ गते बिहान ११ बजे नेपाल पत्रकार महासंघको सबै समितिमा फोनिजका सबै समितिबाट ७ दिने अल्टिमेटम सहित ‘सत्यनारायण बहादुर श्रे ष्ठलाई नेपाल पत्रकार महासंघका संस्थापक अध्यक्ष कायम गर्नुपर्ने ’, मागसहितको स्मरणपत्र हस्तान्तरण गर्ने । त्यस्तै फागुन १६ गते बिहान ११ बजे सरो कारवाला पत्रकार, संघसंस्था, व्यक्तित्वहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिने जनाएको छ । यहीं फागुन १७ गते ‘सत्यनार ायण बहादुर श्रेष्ठलाई नेपाल पत्रकार महासंघका संस्थापक अध्यक्ष कायम गरः’ भन्ने सन्देश फोनिजका सबै सदस्यहरुबाट ने पाल पत्रकार महासंघका अध्यक्ष विपुल पोखरेल, वरिष्ठ उपाध्यक्ष रमेश विष्ट र महासचिव रोशन पुरीलाई मोबाइलमा एसएमएम मार्फत जानकारी गराउने, फागुन १९ गते फोनिजका सबै सदस्यहरुलाई ‘सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठलाई नेपाल पत्रकार महासंघका संस्थापक अध्यक्ष कायम गर’ भन्ने मागसहितको स्क्रिनसट र संस्थापक अध्यक्ष सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठको फोटोसहित फेसबुकलगायत सामाजिक सञ्जालमा पोष्ट गरिने र स्मरणपत्र हस्तान्तरण गरेको सातौँ दिनमा पनि माग पूरा नभएमा फागुन २१ गते ने पाल पत्रकार महासंघको केन्द्र, प्रदेश र सबै जिल्ला शाखामा अनिश्चितकालीन तालाबन्दी गरिने प्रेस विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ ।

सरकार...

निषेधाज्ञा लिएर बसेको जानकारी गराए । मिटरब्याज समस्याको समाधानका लागि न्यायिक आयोग गठन हुनुपर्छ भन्ने पीडित पक्षले माग राखेका छन् । उनीहरूका अनुसार दीर्घकालीन समस्या समाधानका लागि उचित संयन्त्र र व्यवस्था कानुनी रुपमा हुनुपर्ने बताएका छन् । यसअधि मिटरब्याज पीडितले गरेको आन्दोलनपछि सरकारले विशेष अदालतका पूर्वअध्यक्ष गौरीबहादुर कार्कीको नेतृत्वमा जाँचबुझ आयोग बनाएको थियो । आयोगले पीडितहरूसँग निवेदन आह्वाण गर्दा २८ हजार उजुरी परेका थिए । कार्की आयोगले ती मध्ये ५ हजारको मिलापत्र गराएको थियो । त्यसरी भएका मिलापत्र पनि अदालतबाट उल्टिएको भन्दै पीडितले न्यायिक आयोग नबनाइ समस्या समाधान नहुने भनाई मन्त्रालयका अधिकारीसंग राखेका छन् । सरकारी वार्ता टोलीको नेतृत्व गरेका गृहका सह-सचिव रुद्रप्रसाद पण्डितले भने अहिले सरकारले गरेका व्यवस्था पीडितको समस्या समाधानका लागि पर्याप्त रहेको जिकिर गरेका थिए । यता पीडिततर्फबाट वार्ता टोलीमा सहभागीहरु आदित्य राम, शिवशंकर महतो, मोहन महतो, शोहन शर्मा, रुक्मिणी चौधरी, दामोदर ढकाल, राजाराज यादव र अंकित खनालले भने प्रहरीमार्फत यो समस्या समाधान हुन नसक्ने जिकिर गरेका थिए । यस अधि सरकारले दोस्रो पत्र पठाउँदै वार्ता गर्न गृह मन्त्रालयका सह-सचिवको नेतृत्वमा वार्ता टोली बनाएको जानकारी दिएपछि मिटरब्याज पीडित पनि वार्तामा बस्न राजी

भएका थिए । पैदल हिँडेर न्याय माचं गदै काठमाडौँ आएका मिटरब्याज पीडितसँग वार्ता गर्न गृह मन्त्रालयले सह-सचिव रुद्रप्रसाद पण्डितको नेतृत्वमा वार्ता टोली गठन भएको थियो । मिटरब्याज पीडितहरू पनि सरकारले बोलाएको वार्तामा जान सहमत भए अनुसार नै वार्ता शुरु भएको हो । गृह मन्त्रालयले सह-सचिव रूद्रप्रसाद पण्डितको संयोजकत्वमा वार्ता टोली गठन गरेर उनीहरूलाई वार्तामा आउन आग्रह गरेपछि मिटरब्याज पीडितहरू सरकारसँग वार्ता गर्न जान तयार भएका थिए । मिटरब्याज तथा ठगी विरूद्ध किसान मजदुर संघर्ष समिति केन्द्रीय सचिवालय सदस्य अजय कार्कीले वार्ता जाने विषयमा छलफल भएसँगैै वार्ताका लागि टोली गठन गरी सरकारसँग वार्तामा बस्ने बताएका थिए । पहिलोपटक गृह मन्त्रालयले मिटरब्याज तथा ठगी विरूद्ध किसान मजुदर संघर्ष समितिका अध्यक्ष अवधेश कुशवाहालाई सम्बोधन गरी वार्ताका लागि आउन भनि पठाएको पत्र व्यक्तिगत रुपमा सम्बोधन गरेको भन्दै छलफलमा नजाने निर्णय समितिले गरेको थियो । त्यस लगत्तै मन्त्रालयले फेरि मिटरब्याज तथा ठगी विरूद्ध किसान मजदुर संघर्ष समितिको नाममा पत्र पठाएको थियो । सो पत्रमा सह-सचिव पण्डितको नेतृत्वमा समिति बनाइएको र पीडितका तर्फबाट पनि ५ सदस्यीय टोली गठन गरेर आउन पत्रमा भनिएको थियो ।

सर्वोच्चद्वारा.....

माथेमाको एकल इजलासले दिएको आदेशमा लेखिएको छ,‘ प्रस्तुत निवेदनको विषयवस्तु हेर्दा चाँडो टुङ्गो लगाउनु पर्ने प्रकृतिको देखिँदा सर्वोच्च अदालत नियमावली २०७४ को नियम ७३ बमोजिम अग्राधिकार प्रदान गरिदिएको छ। नियमानुसार पेस गर्नु।' इजलासले म्याद सूचना तामेल भएका मितिले बाटाका म्याद बाहेक १५ दिनभित्र विपक्षीहरूले महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमार्फत लिखित जवाफ पेस गर्न आदेश दिएको छ । ‘यसमा के कसो भएको हो ? निवेदनको माग बमोजिम आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो ? माग बमोजिमको आदेश जारी हुनु नपर्ने कुनै आधार, कारण र प्रमाण भए सबुद, प्रमाण सहित म्याद सूचना तामेल भएका मितिले बाटाका म्याद बाहेक १५ दिनभित्र विपक्षीहरूले महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमार्फत लिखित जवाफ पेस गर्नुहोला भनि आदेश र निवेदनको प्रतिलिपि साथै राखी विपक्षीहरूका नाममा म्याद सूचना जारी गरी रितपूर्वक तामेल गराई लिखित जवाफ परे वा अवधि व्यतित भएपछि नियमानुसार पेस गर्नु होला’आदेशमा लेखिएको छ। यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक समुदाय सम्बन्धी नेपालमा विद्यमान कानुनहरू संशोधन गर्ने अभियानको एउटा महत्त्वपूर्ण शृङ्खला अनुसार विभेदकारी निर्वाचन ऐन विरूद्ध सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दायर गरेको मायाको पहिचान नेपालका कार्यकारी निर्देशक एवं पहिलो संविधानसभा सदस्य सुनिलबाबु पन्तले बताएका छन् । सूचीकृत अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायलाई आरक्षण दिए जस्तै यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक

समुदायलाई पनि राजनीतिमा आरक्षणको माग गरेको पन्तको भनाइ छ । संविधान लागु भएको आठ वर्ष वितिसक्दासमेत यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक समुदायबाट संघीय संसद, प्रदेशसभासमेतमा उपस्थिति नै शून्य रहेको छ । मायाको पहिचान नेपालका अध्यक्ष माया, उपाध्यक्ष देवेन्द्रबहादुर खत्री (मधु), सचिव सुरेन्द्र पाण्डे सहित पाँच जनाले गत बुधवार सर्वोच्च अदालत परमादेशसमेत माग गरेर रिट दायर गरेका थिए। रिटमा शुक्रवार सुनुवाइ भएको थियो । प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालय, संघीय संसद सचिवालय, कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय र निर्वाचन आयोगलाई विपक्षी विभिन्न तहको निर्वाचन मार्फत जनप्रतिनिधिको हैसियतमा यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक समूहको प्रतिनिधित्व हुन नसकेको उल्लेख गरिएको छ ।

प्रेस....

प्रेस सेन्टर नेपाल ललितपुर शाखाका अध्यक्ष रामहरि कार्कीले जानकारी दिए । अन्तरक्रिया कार्यक्रममा नेकपा माओवादी केन्द्र प्रचार विभागका सह-इन्चार्ज महेश्वर दाहालले ‘सामाजिक सञ्जालको प्रयोग र प्रचार युद्ध’ विषयमा कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए । कार्यपत्रमा दाहालले सामाजिक सञ्जालको सही सदुपयोग गर्न आग्रह गदै नागरिक पत्रकारितालाई भरपुर प्रयोग गर्नुपर्ने बताएका थिए । त्यस्तै नेकपा माओवादी केन्द्र वागमती प्रदेशका अध्यक्ष सरल सहयात्रीले वडामा बसेर बजेट निर्माण गर्ने कामलाई आफूले बजेट विनियोजन गर्ने आश्वासन र पहल गर्ने प्रतिवद्धता जनाए । यसैगरी प्रेस काउन्सिल नेपालका पूर्व अध्यक्ष तथा अग्रज पत्रकार भवानी बरालले प्रेस र जनप्रतिनिधिको भेट शीर्षकमा दोस्रो कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए । बरालले विद्युतीय माध्यमको प्रयोग सकारात्मक नकारात्मक पक्षमा प्रकाश पारेका थिए । बरालले लोकतन्त्रको रक्षार्थ पत्रकारिता खरो उत्रनु पर्ने विषयमा पनि जोड दिए । लोक रिभ्याईं प्रवृत्तिले प्राप्त लोकतन्त्र माथि गरिरहेको हमला विरूद्ध उभिने साहस देखाउनु आजको आवश्यकता रहेको उनको भनाई थियो । कार्यक्रममा महालक्ष्मी -६

का वडा अध्यक्ष धर्म महर्जनले वडामा धेरै राम्रो काम गरेको तर, पार्टी संगठनले सहयोग नगरेको दुखेसो पोखेका थिए । ललितपुर -२१ का वडाध्यक्ष रविन्द्र महर्जनले आफ्नो वडामा पत्रकार आएर विकास निर्माणको बारेमा समाचार लेख्न आग्रह गरे । कोन्ज्योसोम -५ का वडाध्यक्ष विजय लामाले संघीय राजधानीको कर्णालीको रुपमा वर्षौं दु:ख खेपेको बताए । तर अहिले भारदेउ राजधानीको नजिकको पर्यटकस्थल रहेको बताउदै त्यस बारेमा उजागर गर्न पत्रकारलाई आग्रह गरे । वागमती -५, इकुडोलका नवराज तिमल्सिनाले यस्तो कार्यक्रम पालिका स्तरसम्म लैजान अनुरोध गरेका थिए । नेकपा माओवादी केन्द्र वागमती प्रदेशका अध्यक्ष सरल सहयात्रीले वडामा बसेर बजेट निर्माण गर्ने कामलाई आफूले बजेट विनियोजन गर्ने आश्वासन र पहल गर्ने बताए । कार्यक्रममा संविधानसभा सदस्य राजकाजी महर्जन, वागमती प्रदेश सभाका पूर्व सदस्य दिनेश महर्जन, नेकपा माओवादी केन्द्र ललितपुरका अध्यक्ष शिव कट्टेल, प्रेस सेन्टर नेपालका उपाध्यक्ष एवम् उपत्यका प्रदेश इन्चार्ज निर्मल ज्ञावाली, नेपाल पत्रकार महासंघका केन्द्रीय सदस्य रामकृष्ण अधिकारी तथा जनप्रतितिनिधिहरुको उपस्थिति रहेको थियो ।

समाजवादी...

मोर्चाको संयोजक बनाउने निर्णय गरेको थियो । अहिले मोर्चामा नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, जसपा र विप्लव नेतृत्वको नेकपा सहभागी रहेका छन् ।

विश्वशान्ति..

दोमाङ पाठ, श्रीमद्भागवत पाठ, मूलपाठ पारायण, प्रज्ञा पारमिता पाठ, मोन्लम आदि बौद्ध, हिन्दू, किरात ३ वटै धर्म विधिअनुसार पितृहरुको उद्धारको कामना सहित पाठपूजा गरिने बताइएको छ । प्रवचन, दैनिक हवन, रासलिला, भजनकीर्तन, ताण्डव नृत्य, धामीभाँकी पनि प्रदर्शन गरिने भएको छ । महायज्ञमा बौद्ध, हिन्दू र किरात ३ वटै धर्मका धेरै गुरुहरु एक सातासम्मै उपस्थित रहने भएका छन् । बौद्ध, हिन्दु र किरात एकताको

सन्देश सहित यो महायज्ञको आयोजना गर्न लागिएको महारुद्र परिवार फाउन्डेसनले बताएको छ । “हाम्रो देश नेपाल संस्कृति र प्रकृतिमा विश्वमै धनी देश हो । बहुल जातजाति, बहुभाषा, बहुधर्म, बहुसंस्कृति भएको देशमा सामाजिक सद्भाव, धार्मिक सहिष्णुता, राष्ट्रिय एकता आजको आवश्यकता रहेको छ । अहिले धर्म धर्म विच दुरी बढ्दै गईरहेको बेला यो महायज्ञले धार्मिक एकतालाई अभ्र मजबुत बनाई एकअर्को धर्मको सम्मान, सद्भाव र एकता कायम राख्न सहयोग गर्ने बताइएको छ । यो विश्वशान्ति महायज्ञ धार्मिक रुपमा मात्रै नभई राष्ट्रिय र विश्वव्यापी रुपमै आवश्यक र महत्व रहने बताइन्छ । यो महायज्ञ विश्व र नेपालको सन्दर्भमा आजको समयमा अति नै आवश्यक रहेको छ । यसले धार्मिक सद्भाव, सहिष्णुता र एकतालाई बचाई राख्ने मात्रै नभई विश्वमै राष्ट्रिय गौरव बढाउने भएकाले यस्तो कार्यक्रमलाई नेपाल सरकारले नै आयोजना र सहयोग गर्नुपर्ने भनाई सार्वजनिक भएका छन् । विश्वशान्ति महायज्ञ व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षमा सिर्जना कार्की, सचिवमा सन्देश श्रेष्ठ, सहसचिवमा नितु घिमिरे र कोषाध्यक्षमा खेम खरेल रहेका

न्यायालयले..

दिने, निर्णय गर्ने, सदर गर्नेलाई सुनपानी छर्केर चोख्याउने जुन काम भएको छ, यसमा कर्मचारीहरु मात्रै दोषी हुने हो भने अहिलेको यो गणतन्त्रमा आम जनतालाई हामी के सन्देश दिइरहेका छौं ?’ ललिता निवास जग्गा प्रकरणको फैसला न्यायको सिद्धान्त अनुरूप नभएको चौधरीको जिकीर छ । सरकारले शक्तिशाली स्वतन्त्र आयोग बनाएर ललिता निवास सरकारी जग्गा किर्ते प्रकरणको पुनः अनुसन्धान गर्नुपर्ने पूर्वमन्त्री समेत रहेकी चौधरीको भनाइ रहेको छ ।

सुरक्षितरुपमा वैदेशिक रोजगारमा जाऔँ

- सीप सिकेर मात्र वैदेशिक रोजगारीमा जाऔँ,
- आधिकारिक संस्थाबाट स्वास्थ्य परीक्षण र बीमा गराऔँ,
- अनिवार्य रुपमा अभिमुखिकरण तालिम लिऔँ,
- अनिवार्य रुपमा श्रम स्वीकृती लिऔँ,
- कामदार भिसामा मात्र वैदेशिक रोजगारमा जाऔँ,
- वैदेशिक रोजगारीमा जानुअघि घर-परिवारसँग सरसल्लाह गरौँ,
- मानसिक रुपमा तयार होऔँ र
- आफ्नो सबै कागजातको एकएक प्रति घर-परिवारलाई छोडौँ ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड